

EBA/GL/2018/03

19. srpnja 2018.

Revidirane Smjernice o zajedničkim postupcima i metodologijama za postupak nadzorne provjere i ocjene (SREP) i nadzorno testiranje otpornosti na stres, kojima se izmjenjuju smjernice EBA/GL/2014/13 od 19. prosinca 2014.

1. Obveze usklađenosti i izvješćivanja

Status ovih smjernica

1. Ovaj dokument sadrži smjernice izdane na temelju članka 16. Uredbe (EU) br. 1093/2010¹. U skladu s člankom 16. stavkom 3. Uredbe (EU) br. 1093/2010 nadležna tijela i financijske institucije moraju ulagati napore da se usklade s tim smjernicama.
2. Smjernice iznose EBA-ino stajalište o odgovarajućim nadzornim praksama unutar Europskog sustava financijskog nadzora ili o tome kako bi se pravo Unije trebalo primjenjivati u određenom području. Nadležna tijela određena člankom 4. stavkom 2. Uredbe (EU) br. 1093/2010 na koja se smjernice primjenjuju trebala bi se s njima uskladiti tako da ih na odgovarajući način uključe u svoje prakse (npr. izmjenama svojeg pravnog okvira ili nadzornih postupaka), uključujući i u slučajevima kada su smjernice prvenstveno upućene institucijama.

Zahtjevi u pogledu izvješćivanja

3. U skladu s člankom 16. stavkom 3. Uredbe (EU) br. 1093/2010 nadležna tijela moraju obavijestiti EBA-u da su usklađena ili da se namjeravaju uskladiti s ovim smjernicama odnosno navesti razloge neusklađenosti do ([1. 4. 2019.]). U slučaju izostanka obavijesti unutar ovog roka EBA će smatrati da nadležna tijela nisu usklađena. Obavijesti se dostavljaju slanjem popunjenog obrasca koji se nalazi na internetskoj stranici EBA-e na adresu compliance@eba.europa.eu s naznakom „EBA/GL/2018/03”. Obavijesti šalju osobe s odgovarajućom nadležnošću za izvješćivanje o usklađenosti u ime svojih nadležnih tijela. EBA-i se mora prijaviti i svaka promjena statusa usklađenosti.
4. Obavijesti će se objaviti na internetskoj stranici EBA-e, u skladu s člankom 16. stavkom 3.

¹ Uredba (EU) br. 1093/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o osnivanju europskog nadzornog tijela (Europskog nadzornog tijela za bankarstvo), kojom se izmjenjuje Odluka br. 716/2009/EZ i stavlja izvan snage Odluka Komisije 2009/78/EZ (SL L 331, 15. 12. 2010., str. 12.).

2. Predmet i primjena

Predmet

5. Ovim smjernicama izmjenjuju se Smjernice o zajedničkim postupcima i metodologijama za postupak nadzorne provjere i ocjene od 19. prosinca 2014. (EBA/GL/2014/13, dalje u tekstu „Smjernice”).
6. One odredbe Smjernica koje nisu izmijenjene ovim smjernicama ostaju na snazi te se i dalje primjenjuju.

Datum primjene

7. Ove se smjernice primjenjuju od 1. siječnja 2019.

3. Izmjene Smjernica o zajedničkim postupcima i metodologijama za postupak nadzorne provjere i ocjene (SREP)

(1). U naslov Smjernica dodaje se izraz „i nadzorno testiranje otpornosti na stres”.

(2). Na kraju stavka 1. Smjernica dodaje se sljedeća rečenica:

„Osim toga, cilj je ovih smjernica pružiti zajedničke metodologije kojima se nadležna tijela trebaju koristiti u provedbi nadzornog testiranja otpornosti na stres u okviru svojih SREP-ova, kako se navodi u članku 100. stavku 2. Direktive 2013/36/EU.”

(3). Sljedeća rečenica dodaje se kao stavak 2. Smjernica:

„Ovim smjernicama ne utvrđuju se metodologije za testiranje otpornosti na stres koje EBA provodi u suradnji s drugim nadležnim tijelima u skladu s člankom 22. Uredbe (EU) br. 1093/2010; međutim, u smjernicama se opisuje raspon testiranja otpornosti na stres i pomaže odrediti odgovarajući kontekst za razmatranje budućih EBA-inih testiranja otpornosti na stres kao dio kompleta nadzornog testiranja otpornosti na stres.”

(4). Stavak 3. Smjernica izmjenjuje se na sljedeći način:

a. Sljedeći tekst umeće se prije prve rečenice:

„Ako nije drukčije naznačeno, pojmovi upotrijebljeni i utvrđeni u Uredbi (EU) br. 575/2013, Direktivi 2013/36/EU, Direktivi 2014/59/EU ili Smjernicama EBA-e o testiranju otpornosti institucija na stres imaju isto značenje u ovim smjernicama.”

b. Nakon definicije pojma „zahtjevi za zaštitni sloj kapitala” umeće se sljedeća definicija:

„Konsolidirajuća institucija’ znači institucija od koje se zahtijeva pridržavanje bonitetnih zahtjeva na temelju konsolidiranog položaja u skladu s dijelom 1. glavom 2. poglavljem 2. Uredbe (EU) br. 575/2013.”

c. Definicija pojma „rizik informacijske i komunikacijske tehnologije (ICT)” zamjenjuje se sljedećom:

„Rizik informacijske i komunikacijske tehnologije (ICT)’ znači rizik gubitaka uslijed povrede povjerljivosti, gubitka integriteta sustava i podataka, neprikladnosti ili nedostupnosti sustava i podataka ili nemogućnosti promjene informacijskih tehnologija (IT-a) unutar razumnog roka i uz razumne troškove u slučaju promjene okruženja ili zahtjeva poslovanja (to jest prilagodljivosti).”

d. Nakon definicije pojma „ukupna SREP ocjena” umeću se sljedeće dvije definicije:

i. „Kapitalna smjernica drugog stupa (P2G)’ znači razina i kvaliteta očekivanog regulatornog kapitala institucije koji prelazi njezin ukupan potrebni kapital, utvrđen u skladu s kriterijima navedenima u ovim smjernicama.”

ii. „Zahtjevi drugog stupa (P2R) ili ‚dodatni kapitalni zahtjevi‘ znači dodatni kapitalni zahtjevi naloženi u skladu s člankom 104. stavkom 1. točkom (a) Direktive 2013/36/EU.“

- e. Nakon definicije pojma „sklonost preuzimanju rizika“ umeće se sljedeća definicija:
„Ocjena rizika‘ znači brojčani iskaz koji ukratko prikazuje nadzornu procjenu pojedinačnog rizika za kapital, likvidnost i izvore financiranja i predstavlja vjerojatnost da će rizik imati značajan bonitetni učinak na instituciju (npr. potencijalni gubitak) nakon razmatranja upravljanja rizicima i kontrola rizika i prije razmatranja sposobnosti institucije da smanji rizike pomoću dostupnog kapitala i likvidnosti.“
- f. Nakon definicije pojma „nezaštićeni dužnici“ umeće se sljedeća definicija:
„Ocjena održivosti‘ znači brojčani iskaz koji ukratko prikazuje nadzornu procjenu elementa SREP-a i predstavlja naznaku rizika za održivost institucije koja proizlazi iz procijenjenog elementa SREP-a.“

(5). U stavku 9. Smjernica briše se izraz „sažeti prikaz kojih se također nalazi na slici 1.“ i uklanja slika 1.

(6). Stavak 26. Smjernica zamjenjuje se sljedećim:

„Nadležna tijela trebala bi dodijeliti ocjene rizika i održivosti kako bi ukratko prikazala rezultate procjene različitih kategorija rizika i elemenata SREP okvira. Sljedeći stavci opisuju opći pristup ocjenjivanju koji je dodatno pojašnjen u glavama koje se odnose na specifične elemente.“

(7). Sljedeći stavci dodaju se nakon stavka 26. Smjernica:

„26.a Nadležna tijela trebala bi dodijeliti ocjene rizika pojedinačnim rizicima za kapital u skladu s kriterijima navedenima u glavi 6. i ocjene rizicima za likvidnost i izvore financiranja u skladu s kriterijima navedenima u glavi 8. Te ocjene predstavljaju vjerojatnost da će rizik imati značajan bonitetni učinak na instituciju (npr. potencijalni gubitak) prije razmatranja sposobnosti institucije da smanji rizike pomoću dostupnog kapitala ili likvidnosti.“

26.b Nadležna tijela trebala bi zasebno dodijeliti ocjene kako bi ukratko prikazala razinu rizika za održivost institucije na temelju ishoda procjene četiriju elemenata SREP-a:

- i. poslovni model i strategija, u skladu s kriterijima navedenima u glavi 4.;
- ii. interno upravljanje i kontrole na razini institucije, u skladu s kriterijima navedenima u glavi 5.;
- iii. adekvatnost kapitala, u skladu s kriterijima navedenima u glavi 7.;
- iv. adekvatnost likvidnosti, u skladu s kriterijima navedenima u glavi 9.

26.c U pogledu adekvatnosti kapitala i likvidnosti, te ocjene predstavljaju mišljenje nadzornih tijela o sposobnosti kapitala i likvidnosti institucije za smanjenje/pokriavanje pojedinačnih rizika za kapital, likvidnost i izvore financiranja, kao što je navedeno u glavama 6. i 8. i/ili drugih elemenata za koje je utvrđen dodatni regulatorni kapital, kao što je navedeno u glavi 7.

26.d Nadležna tijela također bi trebala dodijeliti ukupnu SREP ocjenu u skladu s kriterijima navedenima u glavi 10. Ta se ocjena treba dodijeliti na temelju prosudbe nadzornih tijela i ona predstavlja mišljenje nadzornih tijela o ukupnoj održivosti institucije na temelju ukupnog mišljenja o prijetnjama održivosti koje proizlaze iz četiriju elemenata SREP-a (poslovni model i strategija, interno upravljanje i kontrole na razini institucije, adekvatnost kapitala i adekvatnost likvidnosti), uzimajući u obzir ishode procjene pojedinačnih rizika za kapital, likvidnost i izvore financiranja.”

(8). Prva rečenica stavka 28. Smjernica zamjenjuje se sljedećim:

„Za procjenu pojedinačnih elemenata SREP-a nadležna tijela trebala bi upotrebljavati raspon ocjena – 1 (nizak rizik), 2 (umjereno nizak rizik), 3 (umjereno visok rizik) i 4 (visok rizik) – koji odražava mišljenje nadzornih tijela utvrđeno na temelju odgovarajućih tablica za ocjenjivanje koje se nalaze u glavama koje se odnose na specifične elemente.”

(9). Stavak 29. Smjernica zamjenjuje se sljedećim:

„U provedbi smjernica nadležna tijela mogu uvesti metodologije za agregiranje ocjena pojedinačnih rizika za kapital, likvidnost i izvore financiranja. Nadležna tijela također mogu uvesti granularnije ocjenjivanje za interne potrebe, kao što je planiranje resursa, pod uvjetom da se poštuje okvir ukupnog ocjenjivanja utvrđen u ovim smjernicama.”

(10). Nakon stavka 29. Smjernica dodaje se sljedeći podnaslov:

„2.2.1. Ocjene rizika”.

(11). Stavak 30. Smjernica zamjenjuje se sljedećim:

„Nadležna tijela trebala bi osigurati da ocjene pojedinačnih rizika za kapital, likvidnost i izvore financiranja upućuju na moguć bonitetni utjecaj nekog rizika na instituciju (npr. mogući gubitak) nakon razmatranja kvalitete kontrole rizika za smanjenje tog učinka (to jest preostalog rizika), ali prije razmatranja kapitala ili likvidnosti.”

(12). Sljedeći stavci dodaju se nakon stavka 30. Smjernica:

„36. Nadležna tijela trebaju utvrđivati ocjenu rizika uglavnom procjenom inherentnog rizika, ali bi ocjena također trebala odražavati razmatranja o upravljanju rizicima i kontrolama rizika. Točnije, adekvatnost upravljanja i kontrola može povećati ili – u određenim slučajevima – smanjiti rizik značajnog bonitetnog utjecaja (to jest razmatranja koja se odnose na inherentan rizik mogu podcijeniti ili precijeniti razinu rizika ovisno o adekvatnosti upravljanja i kontrola). Procjenu inherentnog rizika i adekvatnosti upravljanja i kontrola potrebno je provesti u odnosu na razmatranja navedena u tablicama od 4. do 7. te 9. i 10.”

„37. U provedbi ovih smjernica nadležna tijela mogu upotrijebiti različite metode za utvrđivanje ocjena pojedinačnog rizika. Razine inherentnog rizika i kvaliteta upravljanja rizicima i kontrola rizika mogu se ocjenjivati zasebno (čime se postiže međuocjena i konačna ocjena) ili skupno.”

(13). Prije stavka 31. Smjernica dodaje se sljedeći podnaslov:

„2.2.2. Ocjene održivosti”.

(14). Stavak 31. Smjernica zamjenjuje se sljedećim:

„Nadležna tijela trebala bi osigurati da se ocjenjivanjem poslovnog modela, internog upravljanja i kontrola na razini institucije, adekvatnosti kapitala i adekvatnosti likvidnosti postignu sljedeći ciljevi:

- i. ukazivanje na rizike za održivost institucije koji proizlaze iz procijenjenih elemenata SREP-a, uzimajući u obzir njihove pojedinačne procjene, kako je navedeno u glavama 4., 5., 7. i 9.;
- ii. ukazivanje na vjerojatnost da će biti potrebne nadzorne mjere radi rješavanja problema u skladu s kriterijima navedenima u glavi 10.²;
- iii. djelovanje kao okidač za donošenje odluke o tome treba li primijeniti mjere rane intervencije³ u skladu sa Smjernicama EBA-e o okidačima za primjenu mjera rane intervencije; i
- iv. pružanje podrške u utvrđivanju prioriteta i planiranju nadzornih resursa te određivanju prioriteta u planu nadzora (SEP).”

(15). Nakon stavka 31. Smjernica dodaje se sljedeći podnaslov:

„2.2.3. Ukupne SREP ocjene”.

(16). Stavak 32. Smjernica zamjenjuje se sljedećim:

„Nadležna tijela trebaju osigurati da se ukupnom SREP ocjenom dodijeljenom na temelju ukupnog mišljenja o prijetnjama koje proizlaze iz četiriju elementa SREP-a postignu sljedeći ciljevi:

- i. pružanje ocjene ukupne održivosti institucije;
- ii. i određivanje može li se smatrati da institucija „propada ili joj prijeti propast” u smislu članka 32. Direktive 2014/59/EU;
- iii. ukazivanje na vjerojatnost da će biti potrebne nadzorne mjere radi rješavanja problema u skladu s kriterijima navedenima u glavi 10.;
- iv. djelovanje kao okidač za donošenje odluke o tome treba li primijeniti mjere rane intervencije u skladu sa Smjernicama EBA-e o okidačima za primjenu mjera rane intervencije;
- i
- v. pružanje podrške u utvrđivanju prioriteta i planiranju nadzornih resursa te određivanju prioriteta u planu nadzora (SEP).”

(17). U stavku 33. Smjernica riječ „ukupan” piše se velikim tiskanim slovima.

(18). U stavku 37. Smjernica pojam „više rukovodstvo” definira se „kao što je definirano u stavku 3. točki 9. Direktive 2013/36/EU”.

(19). U stavku 80. Smjernica riječ „održivosti” dodaje se nakon riječi „ocjena”.

² Neovisno o ocjeni adekvatnosti kapitala, potrebno je uvesti dodatne kapitalne zahtjeve, kao što je utvrđeno u glavi 7. i glavi 10.3.

³ EBA-ine Smjernice o okidačima za primjenu mjera rane intervencije ([EBA/GL/2015/03](#)).

(20). Tablica 2. Smjernica izmjenjuje se na sljedeći način:

- a. U prvom se retku riječi „ne predstavljaju primjetan” zamjenjuju riječima „predstavljaju nizak”.
- b. U drugom se retku riječ „umjereno” dodaje prije riječi „nisku”.
- c. U trećem se retku riječ „umjerenu” zamjenjuje riječima „umjereno visoku”.

(21). Glava 5. Smjernica zamjenjuje se sljedećim:

Glava 5. Procjena internog upravljanja i kontrola na razini institucije

5.1 Opća pitanja

88. Nadležna tijela trebaju procijeniti je li sustav internog upravljanja institucije adekvatan i primjeren profilu rizičnosti institucije, njezinu poslovnom modelu, vrsti, veličini i složenosti. Trebaju utvrditi u kojoj je mjeri institucija usklađena s primjenjivim zahtjevima EU-a glede pouzdanosti sustava internog upravljanja. Nadležna tijela trebaju osobito procijeniti osigurava li sustav internog upravljanja pouzdano upravljanje rizicima i uključuje li odgovarajuće unutarnje kontrole. Nadležna tijela trebaju utvrditi je li institucija izložena značajnim rizicima zbog lošeg sustava internog upravljanja i njihov mogući utjecaj na održivost institucije.
89. Za potrebe SREP-a procjena internog upravljanja i kontrola na razini institucije trebala bi uključiti procjenu sljedećih područja:
- a. općeg okvira internog upravljanja
 - b. sastava, ustroja i rada upravljačkog tijela i njegovih odbora ako su osnovani
 - c. korporativne kulture i kulture rizika
 - d. politike i prakse primitaka
 - e. okvira unutarnje kontrole, koji bi trebao uključiti jasnu organizacijsku strukturu i dobro funkcionirajuće, neovisne funkcije kontrole rizika, praćenja usklađenosti i revizije
 - f. okvira upravljanja rizicima, uključujući ICAAP, ILAAP i procedure odobrenja novih proizvoda
 - g. administrativnih i računovodstvenih postupaka
 - h. mehanizama eksternalizacije
 - i. informacijskog sustava i kontinuiteta poslovanja te
 - j. dosljednosti i uvjerljivosti plana oporavka.
90. Procjena internog upravljanja trebala bi se uzeti u obzir pri procjeni upravljanja rizicima i kontrola rizika kao što je utvrđeno u glavama 6. i 8., kao i procjeni ICAAP-a i ILAAP-a u procjeni SREP kapitala (glava 7.) i procjeni SREP likvidnosti (glava 9.). Jednako tako, analiza

izračuna ICAAP-a / procjena kapitala po pojedinačnom riziku provedena prema glavi 7., kao i svi pritom uočeni nedostaci, trebali bi se uzeti u obzir pri procjeni ukupnog okvira ICAAP-a koji se procjenjuje u sklopu ove glave.

5.2 Opći okvir internog upravljanja

91. U skladu sa Smjernicama EBA-e o internom upravljanju, zajedničkim Smjernicama ESMA-e i EBA-e za procjenu primjerenosti članova upravljačkog tijela i nositelja ključnih funkcija i Smjernicama EBA-e o zahtjevima za objavu⁴, procjenom okvira internog upravljanja koju provode nadležna tijela treba također procijeniti može li institucija dokazati barem sljedeće:
- a. dužnosti upravljačkog tijela jasno su definirane, pri čemu se razlikuju dužnosti upravljačke (izvršne) funkcije od nadzorne (neizvršne) funkcije, i uveden je odgovarajući sustav upravljanja;
 - b. uspostavljena je robusna i transparentna organizacijska struktura s jasno definiranim odgovornostima, uključujući odgovornosti upravljačkog tijela i njegovih odbora;
 - c. upravljačko tijelo utvrdilo je poslovnu strategiju i strategiju rizika, te osiguralo njihovu provedbu, pri čemu strategija rizika uključuje i određivanje sklonosti institucije preuzimanju rizika na pojedinačnoj i konsolidiranoj osnovi uz odgovarajuću uključenost upravljačkog tijela u njegovoj nadzornoj funkciji;
 - d. politike upravljanja rizicima i njihova provedba, uključujući komunikaciju i izobrazbu, smatraju se prikladnima;
 - e. uveden je postupak odabira i procjene primjerenosti nositelja ključnih funkcija;
 - f. uveden je odgovarajući i učinkovit okvir internog upravljanja i unutarnje kontrole koji uključuje jasnu organizacijsku strukturu te dobro funkcionirajuće, neovisne funkcije kontrole rizika, praćenja usklađenosti i revizije koje imaju dostatne ovlasti, porište i resurse za izvršavanje svojih funkcija;
 - g. provode se politika primitaka i prakse primitaka koje su u skladu s načelima primitaka utvrđenima u člancima od 92. do 95. Direktive 2013/36/EU i smjernicama EBA-e o dobrim politikama primitaka na temelju članka 74. stavka 3. i članka 75. stavka 2. Direktive 2013/36/EU⁵;

⁴ Smjernice EBA-e o internom upravljanju ([EBA/GL/2017/11](#)), Zajedničke smjernice ESMA-e i [EBA-e za procjenu primjerenosti članova upravljačkog tijela i nositelja ključnih funkcija \(EBA/GL/2017/12\)](#) i [Smjernice EBA-e o zahtjevima za objavu na temelju dijela osmog Uredbe \(EU\) br. 575/2013 \(EBA/GL/2016/11\)](#).

⁵ Smjernice EBA-a o dobrim politikama primitaka ([EBA/GL/2015/22](#)).

- h. uveden je sustav čiji je cilj osigurati integritet računovodstvenog sustava i sustava financijskog izvješćivanja, uključujući financijske i operativne kontrole te usklađenost sa zakonom i mjerodavnim standardima;
- i. uvedena je politika eksternalizacije koja uzima u obzir utjecaj eksternalizacije na poslovanje institucije i rizike s kojima se suočava⁷;
- j. okvir internog upravljanja postavlja, nadgleda i redovno procjenjuje upravljačko tijelo; te
- k. okvir internog upravljanja transparentan je za zainteresirane strane, uključujući dioničare.

5.3 Ustroj i rad upravljačkog tijela

92. U skladu s člankom 74. i člankom 91. stavkom 12. Direktive 2013/36/EU, Smjernicama EBA-e o internom upravljanju i zajedničkim Smjernicama ESMA-e i EBA-e za procjenu primjerenosti članova upravljačkog tijela i nositelja ključnih funkcija, nadležna tijela trebaju procijeniti:
- a. jesu li mehanizmi kojima se osigurava pojedinačna i skupna primjerenost upravljačkog tijela i pojedinačna primjerenost nositelja ključnih funkcija uvedeni i provode li se učinkovito nakon imenovanja, kada nastupe značajne promjene (npr. promjene koje utječu na uvjete procijenjene u kontekstu njihove prvotne procjene sposobnosti i primjerenosti) i kontinuirano, uključujući i obavješćavanje nadležnih tijela⁸;
 - b. jesu li sastav i planiranje nasljeđivanja upravljačkog tijela prikladni i je li broj članova upravljačkog tijela primjeren;
 - c. je li raznolikost uzeta u obzir pri odabiru članova upravljačkog tijela;
 - d. postoji li djelotvorna interakcija između upravljačke i nadzorne funkcije upravljačkog tijela;
 - e. upravlja li upravljačko tijelo prikladno poslovanjem u sklopu svoje upravljačke funkcije i nadgleda li i nadzire odlučivanje i djelovanje upravljačkog tijela u sklopu svoje nadzorne funkcije;
 - f. djeluju li članovi neovisno;

⁷ [Smjernice CEBS-a o eksternalizaciji](#), objavljene 14. 12. 2006.; smjernice CEBS-a potrebno je revidirati i zamijeniti Smjernicama EBA-e o eksternalizaciji.

⁸ Vidjeti i Zajedničke smjernice ESMA-e i EBA-e za procjenu primjerenosti članova upravljačkog tijela i nositelja ključnih funkcija ([ESMA/2016/1529](#)).

- g. posvećuju li članovi upravljačkog tijela dovoljno vremena izvršavanju svojih funkcija;
- h. poštuju li se ograničenje broja direktorskih pozicija za značajne institucije kao što je utvrđeno u članku 91. stavku 3. Direktive 2013/36/EU;
- i. postoje li prikladne prakse i postupci internog upravljanja za upravljačko tijelo i njegove odbore, ako su osnovani; te
- j. imaju li upravljačko tijelo, u svojoj upravljačkoj i nadzornoj funkciji, i odbor za rizike, ako je osnovan, odgovarajući pristup informacijama o profilu rizičnosti institucije.

5.4 Korporativna kultura i kultura rizika

- 93. Nadležna tijela trebaju procijeniti ima li institucija primjerenu i transparentnu korporativnu strukturu koja je „primjerena svrsi” i dobru korporativnu kulturu i kulturu rizika koja je sveobuhvatna i razmjerna vrsti, opsegu i složenosti rizika svojstvenih poslovnom modelu i aktivnostima institucije te sukladna sklonosti institucije preuzimanju rizika.
- 94. U skladu sa Smjernicama EBA-e o internom upravljanju, nadležna tijela trebaju procijeniti:
 - a. poznaje li i razumije li upravljačko tijelo u potpunosti pravnu, organizacijsku i operativnu strukturu institucije („poznavanje strukture”) i osigurava li da je ona u skladu s odobrenom poslovnom strategijom, strategijom rizika i sklonošću preuzimanju rizika;
 - b. da institucije nisu uspostavile netransparentne ili nepotrebno složene strukture koje nemaju jasno gospodarsko opravdanje ili pravnu svrhu i da pri uspostavljanju struktura upravljačko tijelo razumije te strukture, njihovu svrhu i pojedinačne rizike povezane s njima te osigurava da su unutarnje kontrolne funkcije odgovarajuće uključene;
 - c. jesu li institucije razvile integriranu kulturu rizika na razini institucije koja se temelji na potpunom razumijevanju i holističkom pristupu rizicima s kojima se suočavaju i načinu na koji njima upravljaju, uzimajući pritom u obzir sklonost institucije preuzimanju rizika;
 - d. stvaraju li etička korporativna kultura i kultura rizika institucije okruženje učinkovitog propitivanja u kojem se procesima odlučivanja promiče različitost mišljenja (npr. uključenjem neovisnih članova u odbore upravljačkog tijela);
 - e. jesu li institucije uspostavile nezavisne procese i postupke za zviždače;

- f. upravljaju li institucije na odgovarajući način sukobima interesa na razini institucije i jesu li uspostavile politiku sukoba interesa za zaposlenike za potrebe upravljanja sukobima između osobnih interesa zaposlenika i interesa institucije; te
- g. postoji li jasna, snažna i učinkovita komunikacija o strategijama, korporativnim vrijednostima, kodeksu ponašanja, rizicima i drugim politikama sa svim relevantnim zaposlenicima i primjenjuje li se kultura rizika na svim razinama institucije.

5.5 Politike i prakse primitaka

95. Nadležna tijela trebaju procijeniti ima li institucija politike i prakse primitaka, kao što je utvrđeno u člancima od 92. do 95. Direktive 2013/36/EU, za zaposlenike čije profesionalne djelatnosti imaju značajan utjecaj na profil rizičnosti institucije i prikladne politike primitaka za sve zaposlenike. U skladu sa Smjernicama EBA-e o internom upravljanju i Smjernicama EBA-e o dobrim politikama primitaka⁹, nadležna tijela trebaju procijeniti sljedeće:
- a. politika primitaka usklađena je s poslovnom strategijom i strategijom rizika institucije, korporativnom kulturom i vrijednostima, dugoročnim interesima institucije i mjerama poduzetima za izbjegavanje sukoba interesa, ne potiče pretjerano preuzimanje rizika te je održava, odobrava i nadgleda upravljačko tijelo;
 - b. zaposlenici čije profesionalne djelatnosti imaju značajan utjecaj na profil rizičnosti institucije (identificirani zaposlenici) odgovarajuće su utvrđeni i Uredba (EU) br. 604/2014 ispravno se primjenjuje, osobito s obzirom na:
 - i. primjenu kvalitativnih i kvantitativnih kriterija za identificiranje zaposlenika; te
 - ii. odredbe o izuzimanju zaposlenika koje je identificirano isključivo prema kvantitativnim kriterijima navedenima u članku 4. Uredbe (EU) br. 604/2014.;
 - c. kombinacija varijabilnih i fiksnih primitaka smatra se primjerenom, poštuju se odredbe o ograničenju varijabilnog dijela primitaka na 100 % fiksnog dijela primitaka (200 % uz odobrenje dioničara) i varijabilni primici ne isplaćuju se putem instrumenata ili primjenom metoda koje olakšavaju izbjegavanje zahtjeva iz Direktive 2013/36/EU ili Uredbe br. 575/2013; te
 - d. varijabilni primici za identificirane zaposlenike temelje se na uspješnosti, poštuju se zahtjevi za odgovodom, zadržavanjem, isplatom u instrumentima i primjena

⁹ Smjernice EBA-a o dobrim politikama primitaka i objavama ([EBA/GL/2015/22](#)).

malusa i povrata primitka, a institucije se ne koriste posebnim instrumentima ili praksama da bi zaobišle zahtjeve za primitke.

5.6 Okvir unutarnjih kontrola

96. Nadležna tijela trebaju procijeniti imaju li institucije odgovarajući okvir unutarnjih kontrola. Procjena treba obuhvaćati barem sljedeće:
- a. institucija ima odgovarajuće pisane politike unutarnjih kontrola i uvela je okvir unutarnjih kontrola u sklopu poslovnih jedinica i u sklopu neovisnih kontrolnih funkcija;
 - b. postoji jasan proces odlučivanja s jasnom raspodjelom odgovornosti za provedbu okvira unutarnjih kontrola i njegovih sastavnica;
 - c. postoji adekvatna podjela dužnosti u odnosu na konfliktne aktivnosti;
 - d. sve su neovisne kontrolne funkcije učinkovite i imaju dovoljno resursa, ovlasti i uporišta kako bi ispunile svoju misiju, kao i izravan pristup upravljačkom tijelu, uključujući i njegovu nadzornu funkciju;
 - e. okvir unutarnjih kontrola uveden je u sva područja institucije, a poslovne jedinice i jedinice podrške poslovanju imaju primarnu odgovornost za uspostavu i održavanje odgovarajućih postupaka unutarnjih kontrola i upravljanja rizicima;
 - f. razmjena potrebnih informacija organizirana je na način koji osigurava da upravljačko tijelo, poslovne linije i unutarnje jedinice, uključujući sve kontrolne funkcije, mogu obavljati svoje dužnosti;
 - g. institucija ima politiku i postupak za odobrenje novih proizvoda (NPAP), uključujući postupak za značajne promjene, s jasno određenom ulogom neovisnih funkcija upravljanja rizicima i praćenja usklađenosti, koje je odobrilo upravljačko tijelo;
 - h. institucija ima sposobnost izraditi izvješća o rizicima, upotrebljava ih u upravljačke svrhe te su takva izvješća o rizicima:
 - i. točna, sveobuhvatna, jasna i korisna;
 - ii. sastavljena i dostavljena relevantnim stranama primjerenom učestalošću; te
 - i. odgovarajuća razina rukovodstva provodi formalni postupak daljnjeg praćenja na temelju svih preporuka revizije kako bi se osiguralo njihovo učinkovito i pravodobno rješavanje te se izvijestilo o tome.

2.6.1 Funkcija unutarnje revizije

97. U skladu sa Smjericama EBA-e o internom upravljanju, nadležna tijela trebaju procijeniti je li institucija uspostavila učinkovitu neovisnu funkciju unutarnje revizije koja ispunjava sljedeće uvjete:
- a. ustrojena je u skladu s nacionalnim i međunarodnim profesionalnim standardima;
 - b. njezina svrha, ovlasti i odgovornosti utvrđene su politikom koja uvažava profesionalne standarde i koju je odobrilo upravljačko tijelo;
 - c. raspolaže odgovarajućim resursima i reputacijom za provedbu svojih zadataka;
 - d. njezina organizacijska neovisnost i objektivnost unutarnjih revizora zaštićene su, među ostalim, prikladnim razdvajanjem dužnosti, kao i imenovanjem neovisnog voditelja s odgovarajućom reputacijom te izravnim pristupom i linijama izvještavanja upravljačkom tijelu;
 - e. procjenjuje prikladnost okvira upravljanja institucijom, uključujući jesu li postojeće politike i postupci i dalje prikladni i usklađeni s pravnim i regulatornim zahtjevima, odlukama upravljačkog tijela i sklonošću institucije preuzimanju rizika te njezinom strategijom;
 - f. procjenjuje jesu li postupci ispravno i učinkovito implementirani (npr. usklađenost sa zahtjevima obrade transakcija, usklađenost razine stvarno nastalog rizika sa sklonošću i limitima za preuzimanje rizika itd.);
 - g. procjenjuje prikladnost, kvalitetu i učinkovitost provedenih kontrola i izvješćivanja koje obavljaju poslovne jedinice te funkcije upravljanja rizicima i praćenja usklađenosti;
 - h. na primjeren način pokriva sva područja iz plana revizije koji se temelji na rizicima, uključujući ICAAP, ILAAP i NPAP; te
 - i. utvrđuje pridržava li se institucija unutarnjih politika i relevantnog provedbenog zakonodavstva EU-a i nacionalnog provedbenog zakonodavstva te rješava li moguća odstupanja u odnosu na navedeno.

5.7 Okvir upravljanja rizicima

98. Nadležna tijela trebaju procijeniti je li institucija uspostavila odgovarajući okvir upravljanja rizicima i postupke upravljanja rizicima. Nadležna tijela trebaju procijeniti barem sljedeće:
- a. jesu li okviri strategije rizika, sklonosti preuzimanju rizika i upravljanja rizicima prikladni i primijenjeni na pojedinačnoj i konsolidiranoj osnovi;
 - b. okvire ICAAP-a i ILAAP-a;

- c. mogućnosti testiranja otpornosti na stres i rezultate;
- d. je li institucija uspostavila neovisnu funkciju upravljanja rizicima koja pokriva cijelu instituciju, a koja je aktivno uključena u izradu strategije rizika institucije i sve značajne odluke o upravljanju rizicima i koja pruža upravljačkom tijelu i poslovnim jedinicama sve relevantne informacije koje se odnose na rizike;
- e. ima li institucija voditelja funkcije upravljanja rizicima s dostatnim stručnim znanjem, neovisnošću i iskustvom u izvršavanju funkcije te, ako je potrebno, izravnim pristupom upravljačkom tijelu u njegovoj nadzornoj funkciji;
- f. osigurava li neovisna funkcija upravljanja rizicima da su procesi mjerenja, procjene i nadzora rizika institucije prikladni; te
- g. je li institucija uspostavila politike i postupke za identifikaciju, mjerenje, praćenje, ublažavanje rizika i povezanih koncentracijskih rizika i izvješćivanje o njima te jesu li oni u skladu s limitima rizika institucije i sklonosti preuzimanju rizika ili ih je odobrilo upravljačko tijelo.

2.7.1 Okvir i strategija sklonosti preuzimanju rizika

- 99. Pri procjeni okvira upravljanja rizicima nadležna tijela trebala bi procijeniti u kojoj je mjeri okvir uključen u cjelokupnu strategiju institucije i kako utječe na nju. Nadležna tijela trebala bi osobito procijeniti postoje li prikladne i dosljedne veze između poslovne strategije, strategije rizika, sklonosti preuzimanju rizika i okvira upravljanja rizicima te okvira upravljanja kapitalom i likvidnošću.
- 100. Pri procjeni strategije rizika, sklonosti preuzimanju rizika i okvira upravljanja rizicima nadležna tijela također bi trebala procijeniti:
 - a. provodi li se u praksi odgovornost upravljačkog tijela u odnosu na strategiju rizika, sklonost preuzimanju rizika i okvir upravljanja rizicima, odnosno osigurava li se odgovarajući smjer i nadzor;
 - b. jesu li strategijom rizika i sklonošću preuzimanju rizika obuhvaćeni svi značajni rizici kojima je institucija izložena i uključuju li limite, prihvatljive vrijednosti i pragove rizika;
 - c. jesu li strategija rizika i sklonost preuzimanju rizika usklađene i provedene u praksi;
 - d. je li okvir sklonosti preuzimanju rizika anticipativan i u skladu s razdobljem strateškog planiranja navedenim u poslovnoj strategiji te revidira li se redovito;
 - e. jesu li strategijom rizika i sklonošću preuzimanju rizika, na adekvatan način obuhvaćeni tolerancija rizika i financijski resursi institucije (tj. sklonost preuzimanju

rizika trebala bi biti u skladu sa zahtjevima nadzornih tijela u pogledu regulatornog kapitala i likvidnosti te drugim nadzornim mjerama i zahtjevima); te

- f. jesu li strategija rizika i sklonost preuzimanju rizika dokumentirane u pisanom obliku i postoji li dokaz da su zaposlenici institucije o tome obaviješteni.

2.7.2 Okviri ICAAP-a i ILAAP-a

101. Nadležna tijela trebala bi periodično preispitati ICAAP i ILAAP institucija na temelju informacija prikupljenih od institucija u skladu sa Smjernicama EBA-e o informacijama o ICAAP-u i ILAAP-u koje se prikupljaju za potrebe SREP-a¹⁰ i utvrditi njihovu (1.) razboritost, (2.) učinkovitost i (3.) sveobuhvatnost u skladu s kriterijima iz ovog odjeljka. Nadležna tijela također bi trebala procijeniti kako su ICAAP i ILAAP integrirani u prakse upravljanja rizicima i strateškog upravljanja, uključujući planiranje kapitala i likvidnosti.
102. Te bi procjene trebale doprinijeti utvrđivanju dodatnih kapitalnih zahtjeva i procjeni adekvatnosti kapitala kako je izloženo u glavi 7., kao i procjeni adekvatnosti likvidnosti iz glave 9.

Razboritost ICAAP-a i ILAAP-a

103. Kako bi procijenila razboritost ICAAP-a i ILAAP-a, nadležna tijela trebala bi razmotriti jesu li politike, postupci, ulazni parametri i modeli koji tvore ICAAP i ILAAP razmjerni vrsti, opsegu i složenosti poslovanja institucije. U tu svrhu nadležna tijela trebala bi procijeniti primjerenost ICAAP-a i ILAAP-a za procjenu i održavanje primjerene razine internog kapitala i likvidnosti za pokriće rizika kojima institucija jest ili bi mogla biti izložena i za donošenje poslovnih odluka (npr. za alokaciju kapitala sukladno poslovnom planu), uključujući stresne uvjete u skladu sa Smjernicama EBA-e za testiranje otpornosti institucije na stres¹¹.
104. Prilikom procjene razboritosti ICAAP-a i ILAAP-a nadležna tijela trebala bi po potrebi razmotriti:
- a. primjerenost i dosljednost metodologija i pretpostavki koje institucije primjenjuju za sve rizike, njihovu utemeljenost na pouzdanim empirijskim ulaznim podacima, jesu li u njima upotrijebljeni primjereno kalibrirani parametri i primjenjuju li se jednako za mjerenje rizika i upravljanje kapitalom i likvidnošću;
 - b. odgovara li razina pouzdanosti sklonosti preuzimanju rizika i odražavaju li interne pretpostavke diversifikacije poslovni model i strategije rizika;

¹⁰ Smjernice EBA-e o informacijama o ICAAP-u i ILAAP-u koje se prikupljaju za potrebe SREP-a ([EBA/GL/2016/10](#)).

¹¹ [Smjernice EBA-a za testiranje otpornosti institucije na stres](#).

- c. jesu li definicija i struktura raspoloživog internog kapitala ili likvidnosti koje institucija uzima u obzir za potrebe ICAAP-a i ILAAP-a u skladu s izmjerenim rizicima i jesu li prihvatljivi za izračun regulatornog kapitala i zaštitnih slojeva likvidnosti; te
- d. odražava li raspodjela/alokacija raspoloživog internog kapitala i likvidnosti po poslovnim linijama ili pravnim subjektima ispravno rizik kojem je svaki od njih izložen ili bi mogao biti izložen te uzima li na ispravan način u obzir sva zakonska ili operativna ograničenja u pogledu prenosivosti ovih sredstava.

Učinkovitost ICAAP-a i ILAAP-a

- 105. Pri procjeni učinkovitosti ICAAP-a i ILAAP-a nadležna tijela trebala bi ispitati njihovu upotrebu u procesima odlučivanja i upravljanja na svim razinama institucije (npr. određivanje limita, mjerenje uspješnosti itd.). Nadležna tijela trebala bi procijeniti kako se institucija koristi ICAAP-om i ILAAP-om u upravljanju rizicima, kapitalom i likvidnosti (test upotrebljivosti). Procjenom bi se trebale razmotriti povezanost i međudjelovanje ICAAP-a i ILAAP-a s okvirom sklonosti preuzimanju rizika, upravljanjem rizicima i upravljanjem kapitalom i likvidnosti, uključujući anticipativne strategije izvora financiranja, te je li sve navedeno primjereno poslovnom modelu i složenosti institucije.
- 106. U tu svrhu nadležna tijela trebala bi procijeniti ima li institucija politike, postupke i alate kojima se omogućuje:
 - a. jasno određivanje funkcija i/ili upravljačkih odbora koji su odgovorni za različite elemente ICAAP-a i ILAAP-a (npr. razvoj modela i kvantifikaciju, unutarnju reviziju i validaciju, praćenje i izvješćivanje, eskalaciju problema itd.);
 - b. planiranje kapitala i likvidnosti: izračun kapitala i likvidnosti na anticipativnoj osnovi (uključujući pretpostavljene scenarije stresa) u vezi s ukupnom strategijom ili značajnim transakcijama;
 - c. raspodjela i praćenje kapitala i likvidnosti po poslovnim linijama i vrstama rizika (npr. jesu li limiti rizika koji su utvrđeni za poslovne linije, subjekte ili pojedinačne rizike u skladu s ciljem osiguravanja ukupne adekvatnosti internog kapitala i likvidnosti institucije);
 - d. redovito i ažurno izvješćivanje višeg rukovodstva i upravljačkog tijela o adekvatnosti kapitala i likvidnosti (učestalost izvješćivanja trebala bi biti razmjerna rizicima i rastu poslovanja, postojećim internim rezervama i internim procesima odlučivanja kako bi se rukovodstvu institucije omogućilo provođenje korektivnih mjera prije nego što adekvatnost kapitala ili likvidnosti bude ugrožena); te
 - e. svjesnost i postupke višeg rukovodstva ili upravljačkog tijela u slučajevima kada bi poslovna strategija i/ili značajne pojedinačne transakcije mogle biti neusklađene s

ICAAP-om i dostupnim internim kapitalom (npr. odobrenje višeg rukovodstva za značajne transakcije s vjerojatnim značajnim učinkom na dostupni interni kapital) ili ILAAP-om i dostupnom internom likvidnosti.

107. Nadležna tijela trebala bi procijeniti pokazuje li upravljačko tijelo primjerenu posvećenost ICAAP-u i ILAAP-u i njihovim rezultatima te znanje o navedenome. Nadležna tijela trebala bi procijeniti odobrava li upravljačko tijelo okvire i rezultate ICAAP-a i ILAAP-a i, po potrebi, rezultate interne validacije ICAAP-a i ILAAP-a.
108. Nadležna tijela trebala bi procijeniti u kojoj su mjeri ICAAP i ILAAP anticipativni. Takvu bi procjenu nadležna tijela trebala provesti procjenjujući usklađenost ICAAP-a i ILAAP-a s planovima za kapital i likvidnost te sa strateškim planovima.

Sveobuhvatnost ICAAP-a i ILAAP-a

109. Nadležna tijela trebala bi procijeniti u kojoj mjeri ICAAP i ILAAP pokrivaju poslovne linije, pravne subjekte i rizike kojima institucija jest ili bi mogla biti izložena, kao i usklađenost ICAAP-a i ILAAP-a sa zakonskim zahtjevima. Osobito trebaju procijeniti:
 - a. jesu li ICAAP i ILAAP ujednačeno i razmjerno provedeni za sve relevantne poslovne linije i subjekte institucije s obzirom na identifikaciju i procjenu rizika;
 - b. obuhvaćaju li ICAAP i ILAAP sve značajne rizike neovisno o tome proizlazi li rizik iz subjekata koji ne podliježu konsolidaciji (subjekti posebne namjene); te
 - c. u slučaju kada bilo koji subjekt unutar grupe ima drugačije mehanizme ili procese internog upravljanja, jesu li ta odstupanja opravdana (npr. usvajanje naprednih modela samo u dijelu grupe može biti opravdano nedostatnom serijom podataka za procjenu parametara za neke poslovne linije ili subjekte, pod uvjetom da te poslovne linije ili subjekti ne predstavljaju izvor koncentracijskog rizika za ostatak portfelja).

2.7.3 Procjena testiranja otpornosti institucije na stres

110. Nadležna tijela trebala bi pregledati i procijeniti programe institucije za testiranje otpornosti na stres i njihovu usklađenost sa zahtjevima iz Smjernica EBA-a o testiranju otpornosti institucije na stres, pogotovo u odnosu na procjenu programa za testiranje otpornosti na stres, mehanizme upravljanja, podatkovnu infrastrukturu, upotrebu testiranja otpornosti na stres u okviru ICAAP-a i ILAAP-a te upravljačke aktivnosti navedene u glavi 4. tih smjernica.
111. Nadležna tijela trebala bi provesti kvalitativnu procjenu programa testiranja otpornosti na stres, kao i kvantitativnu procjenu rezultata testiranja otpornosti na stres. Nadležna tijela trebala bi razmotriti ishode kvalitativne i kvantitativne procjene usporedno s rezultatima nadzornih testiranja otpornosti na stres (vidjeti glavu 12.) za

potrebe procjene adekvatnosti kapitala i likvidnosti institucije i utvrđivanja odgovarajućeg odgovora nadzornih tijela na utvrđene nedostatke.

112. Štoviše, nadzorne procjene programa testiranja otpornosti institucije na stres i ishodi različitih testiranja otpornosti na stres koje provedu institucije kao dio programa testiranja otpornosti na stres mogli bi utjecati na procjenu različitih elemenata SREP-a, a pogotovo na:
- a. Utvrđivanje mogućih ranjivosti ili slabosti upravljanja rizicima i kontrola rizika u pojedinačnim područjima rizika. Njih bi trebalo smatrati dodatnim izvorom informacija koji nadležna tijela trebaju uzeti u obzir pri procjeni pojedinačnih rizika za kapital navedenih u glavi 6. ovih Smjernica ili rizika za likvidnost i izvore financiranje navedenih u glavi 8. ovih Smjernica. Primjerice, analize osjetljivosti i analize scenarija koje provodi institucija mogu se upotrebljavati za procjenu osjetljivosti i adekvatnosti korištenih modela i kvantifikaciju pojedinačnih rizika.
 - b. Utvrđivanje mogućih nedostataka u mehanizmima upravljanja ili kontrolama na razini institucije. Nadležna tijela trebala bi te nedostatke smatrati dodatnim izvorom informacija za potrebe SREP procjene internog upravljanja i kontrola na razini institucije. Štoviše, rezultati testiranja otpornosti institucije na stres mogu se upotrebljavati u procjeni planiranja kapitala institucije, a pogotovo njegove vremenske dimenzije.
 - c. Kvantifikacija posebnih kvantitativnih zahtjeva za likvidnost u kontekstu procjene adekvatnosti likvidnosti, pogotovo u slučaju kada nadležno tijelo nije utvrdilo posebne nadzorne referentne vrijednosti za likvidnosne zahtjeve ili ne primjenjuje nadzorno testiranje otpornosti na likvidnosni stres.

Kvalitativna procjena programa institucije za testiranje otpornosti na stres

113. Kako bi olakšala kvalitativnu procjenu, nadležna tijela trebala bi zahtijevati od institucija da dostave informacije o organizaciji svojeg programa testiranja otpornosti na stres u odnosu na sve prethodno navedene aspekte. Informacije koje institucija dostavi trebale bi obuhvaćati podatkovnu arhitekturu i IT infrastrukturu, mehanizme upravljanja, metodologije, scenarije, ključne pretpostavke, rezultate i planirane upravljačke aktivnosti.
114. Nadležna tijela trebala bi razmotriti sve relevantne izvore informacija o programima i metodologijama testiranja otpornosti na stres, uključujući interne procjene i validacije koje provodi institucija ili provjere koje provode neovisne kontrolne funkcije, kao i informacije i procjene koje pružaju treće strane, ako postoje.
115. Nadležna tijela također trebaju sudjelovati u dijalogu s upravljačkim tijelom i višim rukovodstvom institucije o značajnijim makroekonomskim ranjivostima i ranjivostima financijskih tržišta, kao i specifičnih prijetnji koje ugrožavaju tekuće poslovanje

institucije, da bi procijenile kako institucije upravljaju svojim programima testiranja otpornosti na stres.

116. Pri procjeni programa testiranja otpornosti na stres i rezultata testiranja otpornosti na stres nadležna tijela pogotovo trebaju obratiti pažnju na primjerenost odabira relevantnih scenarija i temeljnih pretpostavki i metodologija, kao i upotrebu rezultata testiranja otpornosti na stres u upravljanju rizicima i strateškom upravljanju institucija. Nadležna tijela osobito trebaju procijeniti:
 - a. stupanj ugrađenosti testiranja otpornosti na stres u okvir institucije za upravljanje rizicima;
 - b. uključenost višeg rukovodstva i upravljačkog tijela u program testiranja otpornosti na stres;
 - c. uključivanje testiranja otpornosti na stres i njegovih rezultata u proces odlučivanja na razini institucije; te
 - d. sposobnost i dostupnu infrastrukturu institucije, uključujući podatke, za provedbu programa testiranja otpornosti na stres u pojedinim poslovnim linijama i subjektima i, po potrebi, na razini grupe.
117. Pri procjeni programa testiranja otpornosti na stres, rezultata testiranja otpornosti na stres i predloženih upravljačkih aktivnosti, nadležna tijela trebala bi razmotriti situaciju na razini institucije i na razini sustava. Uvjerljivost upravljačkih mjera potrebno je procijeniti prvenstveno iz unutarnje perspektive, uzimajući u obzir posebnosti pojedinačne institucije. Nadležna tijela također trebaju razmotriti upravljačke mjere iz perspektive sustava jer bi druge institucije mogle razmotriti slične mjere, što bi u kontekstu sustava moglo biti neuvjerljivo.
118. Pri procjeni upravljačkih mjera koje utječu na kapital ili opće financijsko stanje institucije, nadležna tijela trebaju razmotriti rokove za provedbu mjera. Pogotovo je važno da se upravljačke mjere završe i provedu unutar vremenskog okvira testiranja otpornosti na stres. Nadležna tijela također mogu razmotriti, prema potrebi, upravljačke mjere koje će se dovršiti nakon razdoblja testiranja otpornosti na stres.
119. Nadležna tijela trebaju razmotriti učinkovitost programa institucije za testiranje otpornosti na stres u pogledu utvrđivanja relevantnih ranjivosti poslovanja i uzeti to u obzir pri procjeni održivosti poslovnog modela institucija i njihovih strategija (vidjeti glavu 4.).
120. Pri procjeni programa testiranja otpornosti na stres i njihovih rezultata u slučaju prekograničnih grupa nadležna tijela trebaju razmotriti mogućnost prijenosa kapitala i likvidnosti između subjekata ili poslovnih jedinica u stresnim uvjetima, kao i funkcioniranje svih uspostavljenih unutargrupnih mehanizama za financijsku podršku,

uzimajući u obzir poteškoće s financiranjem koje se mogu očekivati u stresnim uvjetima.

Kvantitativna procjena testiranja otpornosti institucije na stres za potrebe ICAAP-a i ILAAP-a

121. Osim provedbe prethodno navedene kvalitativne procjene, nadležna tijela trebala bi procijeniti i preispitati odabir i upotrebu scenarija i pretpostavki, njihovu ozbiljnost i značaj s obzirom na poslovni model institucije, kao i rezultate takvih testiranja otpornosti na stres, pogotovo u odnosu na testiranja otpornosti na stres provedena za potrebe ICAAP-a i ILAAP-a (također vidjeti odjeljak 5.7.2.).
122. Nadležna tijela također trebaju osigurati da se u scenariju stresa provedenom za potrebe ICAAP-a predvidi negativan utjecaj na stopu kapitala koji je posljedica, primjerice, kretanja kreditnog rejtinga, smanjenja neto kamatne marže ili gubitaka od trgovanja. Nadležna tijela trebaju imati pristup pojedinostima o glavnim pretpostavkama i činiteljima rizika institucije te ih trebaju preispitati, također na temelju nadzornih testiranja otpornosti na stres, kako se navodi u glavi 12. ovih smjernica.
123. U svojim provjerama testiranja otpornosti na stres za potrebe ICAAP-a i ILAAP-a nadležna tijela trebala bi provesti kombiniranu procjenu utjecaja ishoda testiranja otpornosti na stres na potrebe za kapitalom i likvidnosti, kao i na druge relevantne regulatorne zahtjeve. S tim ciljem nadležna tijela trebala bi procijeniti mogu li u nepovoljnom scenariju institucije održavati primjenjivi TSCR u svakom trenutku te jesu li utvrdile niz upravljačkih mjera za rješavanje mogućih kršenja TSCR-a.
124. Nadležna tijela trebaju redovno preispitivati scenarije, pretpostavke i metodologije kojima se koristi institucija. Pri preispitivanju scenarija, pretpostavki i ishoda testiranja otpornosti na stres koja institucije provode za potrebe ICAAP-a i ILAAP-a, nadležna tijela trebaju upotrebljavati, ako je primjenjivo, ishode, scenarije i pretpostavke nadzornih testiranja otpornosti na stres, uključujući odgovarajuća regionalna testiranja otpornosti na stres koja provode razna tijela kao što su EBA, MMF i ESSB/ESRB, kao i kvalitativnu procjenu kako je prethodno navedeno, kako bi se utvrdilo u kojoj je mjeri moguće osloniti se na program testiranja otpornosti na stres institucije i njegove ishode.
125. Ako nadležna tijela utvrde nedostatke u postavkama scenarija ili pretpostavkama koje upotrebljavaju institucije, mogu zahtijevati od institucija da ponovno provedu svoja testiranja otpornosti na stres ili određene dijelove programa testiranja otpornosti na stres upotrebom izmijenjenih pretpostavki koje zadaju nadležna tijela ili posebnih propisanih scenarija (npr. „anchor” scenariji definirani u Smjernicama EBA-a za testiranje otpornosti institucije na stres).

126. Nadležna tijela također trebaju razmotriti utjecaj testiranja otpornosti na stres na omjer financijske poluge institucije, kao i na njezine prihvatljive obveze namijenjene za potrebe ispunjenja minimalnih zahtjeva za prihvatljive obveze (MREL), kako je navedeno u Direktivi 2014/59/EU.
127. Pri procjeni rezultata testiranja otpornosti na stres nadležna tijela također trebaju razmotriti sve poznate buduće regulatorne izmjene koje će utjecati na institucije unutar obuhvata provedbe testiranja otpornosti na stres i tijekom razdoblja njegove provedbe. Jednako tako, nadležna tijela trebala bi razmotriti sve poznate izmjene budućih kapitalnih zahtjeva (npr. punih procjena) pri procjeni rezultata testiranja otpornosti na stres i održivosti poslovnog modela.

2.7.4 Novi proizvodi i značajne promjene

128. Nadležna tijela trebala bi procijeniti ima li institucija dobro dokumentiranu politiku odobravanja novih proizvoda (NPAP) koju je odobrilo upravljačko tijelo, a koja se odnosi na razvoj novih i značajne promjene postojećih tržišta, proizvoda i usluga te na izvanredne transakcije.
129. Nadležna tijela trebala bi procijeniti jesu li unutarnje funkcije upravljanja rizicima i praćenja usklađenosti primjereno uključene u odobravanje novih proizvoda ili značajne promjene postojećih proizvoda, postupaka i sustava.

5.8 Informacijski sustavi i kontinuitet poslovanja

130. U skladu sa Smjernicama EBA-e o internom upravljanju nadležna tijela trebala bi procijeniti ima li institucija učinkovite i pouzdane informacijske i komunikacijske sustave i podržavaju li ti sustavi u potpunosti sposobnosti objedinjavanja podataka o rizicima u normalnim uvjetima poslovanja kao i u vrijeme stresa. Nadležna tijela osobito bi trebala procijeniti je li institucija sposobna barem:
 - a. generirati točne i pouzdane podatke o rizicima za poslovne jedinice i cijelu instituciju;
 - b. identificirati i objediniti sve podatke o značajnim rizicima u cijeloj instituciji;
 - c. pravovremeno generirati objedinjene i ažurne podatke o rizicima; te
 - d. generirati objedinjene podatke o rizicima kako bi ispunila širok raspon zahtjeva na traženje upravljačkog tijela ili nadležnih tijela.
131. Nadležna tijela također bi trebala procijeniti je li institucija uspostavila učinkovito upravljanje kontinuitetom poslovanja uz testirane planove za nepredvidive okolnosti i

planove kontinuiteta poslovanja, kao i planove oporavka za sve svoje ključne funkcije i resurse te mogu li ih ti planovi vjerodostojno oporaviti.

5.9 Planiranje oporavka

132. Kako bi procijenila interno upravljanje i kontrole na razini institucije, nadležna tijela trebala bi razmotriti nalaze i nedostatke utvrđene pri procjeni planova oporavka i mehanizama za planiranje oporavka, koja je provedena u skladu s člancima 6. i 8. Direktive 2014/59/EU.
133. Slično, nalazi procjena SREP elemenata, uključujući interno upravljanje i kontrolne mehanizme na razini institucije, trebali bi pridonijeti procjeni planova oporavka.

5.10 Primjena na konsolidiranoj osnovi i posljedice za subjekte grupe

134. Uz elemente koji su obuhvaćeni prijašnjim odjeljcima, nadležna tijela trebala bi na konsolidiranoj osnovi procijeniti:
 - a. razumije li upravljačko tijelo konsolidirajuće institucije organizaciju grupe i uloge njezinih različitih subjekata, kao i njihove međusobne veze i odnose;
 - b. je li organizacijska i pravna struktura grupe – po potrebi – jasna i transparentna te primjerena veličini i složenosti poslovanja i aktivnosti;
 - c. je li institucija uspostavila učinkovit sustav za upravljanje informacijama i izvješćivanje na razini grupe koji se primjenjuje na sve poslovne jedinice i pravne osobe te je li ta informacija pravovremeno dostupna upravljačkom tijelu matičnog društva institucije;
 - d. je li upravljačko tijelo konsolidirajuće institucije uspostavilo dosljedne strategije na razini grupe, uključujući okvir strategije rizika i sklonosti preuzimanju rizika na razini grupe;
 - e. obuhvaća li upravljanje rizicima na razini grupe sve značajne rizike, neovisno o tome proizlazi li rizik iz subjekata koji ne podliježu konsolidaciji (uključujući subjekte posebne namjene i društva za poslove s nekretninama) te omogućuje li sveobuhvatan pregled svih rizika;
 - f. provodi li institucija redovito testiranje otpornosti na stres kojim su obuhvaćeni svi značajni rizici i subjekti u skladu sa Smjernicama EBA-a o testiranju otpornosti institucije na stres; te
 - g. je li funkcija unutarnje revizije na razini grupe neovisna, ima li plan revizije na razini grupe koji se temelji na rizicima, ima li primjerene kadrove i resurse i odgovarajući

status te postoji li izravna linija izvještavanja upravljačkom tijelu konsolidirajuće institucije.

135. U slučaju kada se procjena internog upravljanja i kontrola na razini institucije provodi na razini društva kćeri, uz elemente navedene u ovoj glavi nadležna tijela trebala bi procijeniti provode li se politike i procedure na razini grupe dosljedno na razini društva kćeri i jesu li subjekti grupe poduzeli potrebne korake kako bi osigurali usklađenost svojeg poslovanja sa svim primjenjivim zakonima i propisima.

5.11 Sažetak nalaza i ocjena

136. Nakon prethodno navedenih procjena nadležna tijela trebala bi donijeti mišljenje o adekvatnosti mehanizama internog upravljanja institucije i kontrola na razini institucije. Mišljenje bi se trebalo odraziti u sažetku nalaza i poduprijeti ocjenom održivosti utemeljenoj na razmatranjima navedenima u tablici 3.

Tablica 3. Razmatranja nadzornih tijela za dodjelu ocjene o internom upravljanju i kontrolama na razini institucije

Ocjena	Mišljenje nadzornih tijela	Razmatranja
1	Nedostatci internog upravljanja i kontrolnih mehanizama na razini institucije predstavljaju nisku razinu rizika za održivost institucije.	<ul style="list-style-type: none"> Institucija ima robusnu i transparentnu organizacijsku strukturu s jasnom podjelom odgovornosti i odvojenom funkcijom preuzimanja rizika od funkcije upravljanja rizicima i funkcije kontrole rizika. Postoji dobra korporativna kultura, upravljanje sukobima interesa i procesi za zviždače. Upravljačko tijelo ima primjeren sastav i način funkcioniranja. Članovi upravljačkog tijela posvećuju odgovarajuće vrijeme obavljanju svojih dužnosti i pridržavaju se ograničenja u pogledu broja direktorskih pozicija, ako je primjenjivo. Institucija je donijela politiku raznolikosti koja potiče raznolik sastav odbora i postupa u skladu s postavljenim ciljevima.

Ocjena	Mišljenje nadzornih tijela	Razmatranja
		<ul style="list-style-type: none"> • Politika primitaka u skladu je sa strategijom rizika i dugoročnim interesima. • Okvir upravljanja rizicima i procesi upravljanja rizicima, uključujući ICAAP, ILAAP, NPAP, okvir testiranja otpornosti na stres, planove za kapital i planove za likvidnost, primjereni su. • Okvir unutarnje kontrole i same unutarnje kontrole su primjereni. • Funkcije upravljanja rizicima, praćenja usklađenosti i revizije neovisne su i imaju dovoljno resursa, a funkcija unutarnje revizije učinkovito djeluje u skladu s utvrđenim međunarodnim standardima i zahtjevima. • Informacijski sustavi i mehanizmi kontinuiteta poslovanja primjereni su. • Plan oporavka je uvjerljiv, a mehanizmi planiranja oporavka primjereni.
2	Nedostatci internog upravljanja i kontrolnih mehanizama na razini institucije predstavljaju umjereno nisku razinu rizika za održivost institucije.	<ul style="list-style-type: none"> • Institucija uglavnom ima robusnu i transparentnu organizacijsku strukturu s jasnom podjelom odgovornosti i odvojenom funkcijom preuzimanja rizika od funkcije upravljanja rizicima i funkcije kontrole rizika. • Postoji uglavnom dobra korporativna kultura, upravljanje sukobima interesa i procesi za zviždače. • Sastav i način funkcioniranja upravljačkog tijela uglavnom su primjereni. • Članovi upravljačkog tijela uglavnom posvećuju odgovarajuće vrijeme obavljanju svojih dužnosti i pridržavaju se ograničenja u pogledu broja direktorskih pozicija, ako je primjenjivo. • Institucija je donijela politiku raznolikosti koja potiče raznolik sastav odbora i uglavnom postupa u skladu s postavljenim ciljevima ili je poduzela

Ocjena	Mišljenje nadzornih tijela	Razmatranja
		<p>prikladne mjere za postizanje ciljeva definiranih tom politikom.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Politika primitaka uglavnom je u skladu sa strategijom rizika i dugoročnim interesima institucije. • Okvir upravljanja rizicima i procesi upravljanja rizicima, uključujući ICAAP, ILAAP, NPAP i okvir testiranja otpornosti na stres te planiranje kapitala i likvidnosti uglavnom su primjereni. • Okvir unutarnjih kontrola i same unutarnje kontrole uglavnom su primjereni. • Funkcije upravljanja rizicima, praćenja usklađenosti i revizije neovisne su i njihovo je djelovanje uglavnom učinkovito. • Informacijski sustavi i mehanizmi kontinuiteta poslovanja uglavnom su primjereni. • Plan oporavka uglavnom je uvjerljiv. Mehanizmi planiranja oporavka uglavnom su primjereni.
3	Nedostatci internog upravljanja i kontrolnih mehanizama na razini institucije predstavljaju umjereno visoku razinu rizika za održivost institucije.	<ul style="list-style-type: none"> • Organizacijska struktura institucije i odgovornosti nisu potpuno transparentne, a preuzimanje rizika nije u potpunosti odvojeno od funkcije upravljanja rizicima i funkcije kontrole rizika. • Postoje sumnje o primjerenosti korporativne kulture, upravljanja sukobima interesa i/ili procesima za zviždače. • Postoje sumnje o primjerenosti sastava i funkcioniranja upravljačkog tijela. • Postoje sumnje o vremenu koje članovi upravljačkog tijela posvećuju obavljanju svojih dužnosti i članovi se ne pridržavaju

Ocjena	Mišljenje nadzornih tijela	Razmatranja
		<p>ograničenja broja direktorskih pozicija, ako je primjenjivo.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Institucija nije donijela politiku raznolikosti ili nije poduzela mjere za postizanje odgovarajuće razine raznolikosti. • Postoje razlozi za zabrinutost da je politika primitaka u sukobu sa strategijom rizika i dugoročnim interesima institucije. • Postoje sumnje o primjerenosti okvira upravljanja rizicima i procesa upravljanja rizicima, uključujući ICAAP, ILAAP, NPAP, okvir testiranja otpornosti na stres, planove za kapital i/ili planove za likvidnost. • Postoje sumnje o primjerenosti okvira unutarnjih kontrola i samih unutarnjih kontrola. • Postoje sumnje o neovisnosti i učinkovitom djelovanju funkcija upravljanja rizicima, praćenja usklađenosti i revizije. • Postoje sumnje o primjerenosti informacijskih sustava i mehanizama kontinuiteta poslovanja. • Procijenjeno je da plan oporavka ima potencijalno značajne nedostatke i/ili da postoje značajne prepreke za njegovu provedbu, a nadzorne zabrinutosti nisu u potpunosti razmotrene. Postoje sumnje o primjerenosti mehanizama planiranja oporavka.
4	Nedostatci internog upravljanja i kontrolnih mehanizama na razini institucije predstavljaju visoku razinu rizika za održivost institucije.	<ul style="list-style-type: none"> • Organizacijska struktura institucije i odgovornosti nisu transparentne, a preuzimanje rizika nije odvojeno od funkcije upravljanja rizicima i funkcije kontrole rizika.

Ocjena	Mišljenje nadzornih tijela	Razmatranja
		<ul style="list-style-type: none"> • Korporativna kultura, upravljanje sukobima interesa i/ili procesi za zviždače nisu primjereni. • Sastav i način funkcioniranja upravljačkog tijela nisu primjereni. • Članovi upravljačkog tijela ne posvećuju dovoljno vremena obavljanju svojih dužnosti i ne pridržavaju se ograničenja u pogledu broja direktorskih pozicija, ako je primjenjivo. • Institucija nije donijela politiku raznolikosti, upravljačko tijelo nije raznoliko i institucija nije poduzela mjere za postizanje odgovarajuće razine raznolikosti. • Politika primitaka u sukobu je sa strategijom rizika i dugoročnim interesima institucije. • Okvir upravljanja rizicima i procesi upravljanja rizicima, uključujući ICAAP, ILAAP, NPAP, okvir testiranja otpornosti na stres, planove za kapital i planove za likvidnost, nisu primjereni. • Funkcije upravljanja rizicima, praćenja usklađenosti i revizije nisu neovisne i/ili funkcija unutarnje revizije ne djeluje u skladu s utvrđenim međunarodnim standardima i zahtjevima, to jest djelovanje nije učinkovito. • Okvir unutarnjih kontrola i same unutarnje kontrole nisu primjereni. • Informacijski sustavi i mehanizmi kontinuiteta poslovanja nisu primjereni. • Procijenjeno je da plan oporavka ima značajne nedostatke i/ili da postoje značajne prepreke za njegovu provedbu, a nadzorne zabrinutosti nisu u potpunosti razmotrene. Mehanizmi planiranja oporavka nisu primjereni.

(22). Stavak 129. zamjenjuje se sljedećim:

„Ishod procjene svakog značajnog rizika trebao bi se odraziti u sažetku nalaza u kojem su objašnjeni glavni činitelji rizika te u ocjeni rizika, kao što je navedeno u narednim odjeljcima.”

(23). Brišu se stavci 130. i 131.

(24). U stavku 196. riječ „rizika” umeće se između riječi „ocjenom” i „utemeljenoj”.

(25). Tablica 4. zamjenjuje se sljedećom:

Ocjena rizika	Mišljenje nadzornih tijela	Razmatranja o inherentnom riziku	Razmatranja o odgovarajućem upravljanju i kontrolama
1	Postoji nizak rizik značajnog bonitetnog učinka na instituciju uzimajući u obzir razinu inherentnog rizika te upravljanje i kontrole.	<ul style="list-style-type: none"> • Vrsta i struktura izloženosti kreditnom riziku impliciraju rizik koji nije značajan / vrlo nizak rizik. • Izloženost složenim proizvodima i transakcijama nije značajna / vrlo je niska. • Razina rizika kreditne koncentracije nije značajna / vrlo je niska. • Razina restrukturiranih i neprihodujućih izloženosti nije značajna / vrlo je niska. • Kreditni rizik od prihodujućih izloženosti nije značajan / vrlo je nizak. • Razina pokrića rezervacijama i ispravcima vrijednosti vrlo je visoka. • Razina pokrića i kvalitete jamstava i kolaterala vrlo je visoka. 	<ul style="list-style-type: none"> • Postoji usklađenost između politike i strategije institucije za kreditni rizik i njezine ukupne strategije i sklonosti preuzimanju rizika. • Organizacijski okvir za kreditni rizik robusan je te uključuje jasne odgovornosti i jasnu raspodjelu zadataka između osoba koje preuzimaju rizik te funkcije upravljanja rizicima i funkcije kontrole rizika. • Sustavi za mjerenje i praćenje kreditnog rizika te za izvješćivanje o njemu primjereni su. • Interni limiti i okvir kontrola za kreditni rizik pouzdani su. • Limiti koji omogućavaju smanjenje ili ograničenje kreditnog rizika u skladu su sa strategijom upravljanja kreditnim rizikom i sklonošću preuzimanja kreditnog rizika.
2	Postoji umjereno nizak rizik značajnog bonitetnog učinka na instituciju s obzirom na razinu inherentnog rizika te upravljanje i kontrole.	<ul style="list-style-type: none"> • Vrsta i struktura izloženosti kreditnom riziku impliciraju nizak do umjeren rizik. • Izloženost složenim proizvodima i transakcijama niska je do umjerena. • Razina rizika kreditne koncentracije niska je do umjerena. • Razina restrukturiranih i neprihodujućih izloženosti niska je do umjerena. 	<ul style="list-style-type: none"> • Limiti koji omogućavaju smanjenje ili ograničenje kreditnog rizika u skladu su sa strategijom upravljanja kreditnim rizikom i sklonošću preuzimanja kreditnog rizika.

Ocjena rizika	Mišljenje nadzornih tijela	Razmatranja o inherentnom riziku	Razmatranja o odgovarajućem upravljanju i kontrolama
		<ul style="list-style-type: none"> • Kreditni rizik koji predstavljaju prihodujuće izloženosti nizak je do umjeren. • Razina pokrića rezervacijama i ispravicima vrijednosti je visoka. • Razina pokrića i kvalitete jamstava i kolaterala je visoka. 	
3	Postoji umjeren visok rizik značajnog bonitetnog učinka na instituciju s obzirom na razinu inherentnog rizika te upravljanje i kontrole.	<ul style="list-style-type: none"> • Vrsta i struktura izloženosti kreditnom riziku impliciraju umjeren do visok rizik. • Izloženost složenim proizvodima i transakcijama umjerena je do visoka. • Razina rizika kreditne koncentracije umjerena je do visoka. • Razina restrukturiranih i neprihodujućih izloženosti umjerena je do visoka. • Kreditni rizik koji predstavljaju prihodujuće izloženosti umjeren je do visok i podložan je daljnjem pogoršanju u stresnim uvjetima. • Razina pokrića rezervacijama i ispravicima vrijednosti je umjerena. • Razina pokrića i kvalitete jamstava i kolaterala je umjerena. 	
4	Postoji visok rizik značajnog bonitetnog učinka na instituciju s obzirom na razinu inherentnog rizika te upravljanje i kontrole.	<ul style="list-style-type: none"> • Vrsta i struktura izloženosti kreditnom riziku impliciraju visok rizik. • Izloženost složenim proizvodima i transakcijama je visoka. • Razina rizika kreditne koncentracije je visoka. • Razina restrukturiranih i neprihodujućih izloženosti je visoka. • Kreditni rizik koji predstavljaju prihodujuće izloženosti je visok. • Razina pokrića rezervacijama i ispravicima vrijednosti niska je. • Razina pokrića i kvalitete jamstava i kolaterala niska je. 	

(26). U stavku 231. riječ „rizika” umeće se između riječi „ocjenom” i „utemeljenoj”.

(27). Tablica 5. zamjenjuje se sljedećom:

Ocjena rizika	Mišljenje nadzornih tijela	Razmatranja o inherentnom riziku	Razmatranja o odgovarajućem upravljanju i kontrolama
1	Postoji nizak rizik značajnog bonitetnog učinka na instituciju s obzirom na razinu inherentnog rizika te upravljanje i kontrole.	<ul style="list-style-type: none"> • Vrsta i struktura izloženosti tržišnom riziku impliciraju rizik koji nije značajan / vrlo nizak rizik. • Izloženosti institucije tržišnom riziku nisu složene. • Razina koncentracije tržišnog rizika nije značajna / vrlo je niska. • Izloženosti institucije tržišnom riziku generiraju nevolatilne povrate. 	<ul style="list-style-type: none"> • Postoji usklađenost između politike i strategije institucije za tržišni rizik i njezine ukupne strategije i sklonosti preuzimanju rizika. • Organizacijski okvir za tržišni rizik robustan je te uključuje jasne odgovornosti i jasnu raspodjelu zadataka između osoba koje preuzimaju rizik te funkcije upravljanja rizicima i funkcije kontrole rizika. • Sustavi za mjerenje i praćenje tržišnog rizika te za izvješćivanje o njemu primjereni su. • Interni limiti i okvir kontrola za tržišni rizik pouzdani su i u skladu sa strategijom upravljanja rizicima institucije i njezinom sklonošću preuzimanju rizika.
2	Postoji umjereno nizak rizik značajnog bonitetnog učinka na instituciju s obzirom na razinu inherentnog rizika te upravljanje i kontrole.	<ul style="list-style-type: none"> • Vrsta i struktura izloženosti tržišnom riziku impliciraju nizak do umjeren rizik. • Složenost izloženosti institucije tržišnom riziku niska je do umjerena. • Razina koncentracije tržišnog rizika niska je do umjerena. • Izloženosti institucije tržišnom riziku generiraju povrate niske do umjerene razine volatilnosti. 	
3	Postoji umjereno visok rizik značajnog bonitetnog učinka na instituciju s obzirom na razinu inherentnog rizika te upravljanje i kontrole.	<ul style="list-style-type: none"> • Vrsta i struktura izloženosti tržišnom riziku impliciraju umjeren do visok rizik. • Složenost izloženosti institucije tržišnom riziku umjerena je do visoka. • Razina koncentracije tržišnog rizika umjerena je do visoka. • Izloženosti institucije tržišnom riziku generiraju povrate umjerene do visoke razine volatilnosti. 	
4	Postoji visok rizik značajnog bonitetnog učinka na instituciju s obzirom na razinu	<ul style="list-style-type: none"> • Vrsta i struktura izloženosti tržišnom riziku impliciraju visok rizik. • Složenost izloženosti institucije tržišnom riziku je visoka. 	

Ocjena rizika	Mišljenje nadzornih tijela	Razmatranja o inherentnom riziku	Razmatranja o odgovarajućem upravljanju i kontrolama
	inherentnog rizika te upravljanje i kontrole.	<ul style="list-style-type: none"> Razina koncentracije tržišnog rizika je visoka. Izloženosti institucije tržišnom riziku generiraju povrate visoke razine volatilnosti. 	

(28). U stavku 287. riječ „rizika” umeće se između riječi „ocjenom” i „utemeljenoj”.

(29). Tablica 6. zamjenjuje se sljedećom:

Ocjena rizika	Mišljenje nadzornih tijela	Razmatranja o inherentnom riziku	Razmatranja o odgovarajućem upravljanju i kontrolama
1	Postoji nizak rizik značajnog bonitetnog učinka na instituciju s obzirom na razinu inherentnog rizika te upravljanje i kontrole.	<ul style="list-style-type: none"> Izloženosti institucije operativnom riziku ograničene su na nekoliko kategorija visoke učestalosti / niskog učinka. Prema analizi scenarija i u usporedbi s gubicima usporedivih institucija izloženost institucije operativnom riziku nije značajna / vrlo je niska. Razina gubitaka koje je institucija ostvarila proteklih godina nije bila značajna / bila je vrlo niska ili je smanjena u odnosu na prethodno razdoblje. 	<ul style="list-style-type: none"> Postoji usklađenost između politike i strategije institucije za operativni rizik i njezine ukupne strategije i sklonosti preuzimanju rizika. Organizacijski okvir za operativni rizik robustan je te uključuje jasne odgovornosti i jasnu raspodjelu zadataka između osoba koje preuzimaju rizik te funkcije upravljanja rizicima i funkcije kontrole rizika. Sustavi za mjerenje i praćenje operativnog rizika te za izvješćivanje o njemu primjereni su. Okvir kontrole za operativni rizik stabilan je.
2	Postoji umjereno nizak rizik značajnog bonitetnog učinka na instituciju s obzirom na razinu inherentnog rizika te upravljanje i kontrole.	<ul style="list-style-type: none"> Izloženosti institucije operativnom riziku uglavnom se odnose na kategorije visoke učestalosti / niskog učinka. Prema analizi scenarija i u usporedbi s gubicima usporedivih institucija izloženost institucije operativnom riziku niska je do umjerena. Razina gubitaka koje je institucija ostvarila proteklih godina bila je niska do umjerena ili se očekuje da će porasti s niže povijesne razine ili se smanjiti s više povijesne razine. 	
3	Postoji umjereno visok rizik značajnog bonitetnog učinka	<ul style="list-style-type: none"> Izloženosti institucije operativnom riziku obuhvaćaju nekoliko kategorija niske učestalosti / visokog učinka. 	

Ocjena rizika	Mišljenje nadzornih tijela	Razmatranja o inherentnom riziku	Razmatranja o odgovarajućem upravljanju i kontrolama
	na instituciju s obzirom na razinu inherentnog rizika te upravljanje i kontrole.	<ul style="list-style-type: none"> • Prema analizi scenarija i u usporedbi s gubicima usporedivih institucija izloženost institucije operativnom riziku umjerena je do visoka. • Razina gubitaka koje je institucija ostvarila proteklih godina bila je umjerena do visoka ili se očekuje da će porasti s niže povijesne razine ili se smanjiti s više povijesne razine. 	
4	Postoji visok rizik značajnog bonitetnog učinka na instituciju s obzirom na razinu inherentnog rizika te upravljanje i kontrole.	<ul style="list-style-type: none"> • Izloženosti institucije operativnom riziku obuhvaćaju sve glavne kategorije. • Prema analizi scenarija i u usporedbi s gubicima usporedivih institucija izloženost institucije operativnom riziku visoka je i u porastu. • Razina gubitaka koje je institucija pretrpjela proteklih nekoliko godina bila je visoka ili je rizik značajno porastao. 	

(30). Odjeljak 6.5. zamjenjuje se sljedećim:

6.5 Procjena kamatnog rizika koji proizlazi iz poslova koji se vode u knjizi pozicija kojima se ne trguje

6.5.1 Opća razmatranja

310. Nadležna tijela trebala bi procijeniti kamatni rizik koji proizlazi iz pozicija osjetljivih na promjenu kamatne stope iz bilančnih i izvanbilančnih aktivnosti koje nisu trgovanje (obično se naziva kamatni rizik u knjizi pozicija kojima se ne trguje ili IRRBB), uključujući zaštitu za te pozicije, bez obzira na njihovo priznavanje i mjerenje, te bez obzira na priznavanje i mjerenje gubitaka i dobitaka, u računovodstvene svrhe (napomena: rizik kreditne marže koji proizlazi iz nekih pozicija izvan knjige trgovanja obuhvaćen je odjeljkom o tržišnom riziku).

311. Pri procjeni IRRBB-a nadležna tijela trebala bi razmotriti sljedeće potkategorije:

- a. Rizik jaza – rizik koji proizlazi iz ročnosti instrumenata osjetljivih na promjenu kamatnih stopa zbog razlike u vremenu promjene njihovih stopa, uključujući promjene ročnosti kamatnih stopa koje se sustavno odvijaju uzduž krivulje prinosa (paralelni rizik) ili diferencijalno po razdoblju (neparalelni rizik).

- b. Rizik osnove – rizik koji proizlazi iz utjecaja relativnih promjena kamatnih stopa na instrumente osjetljive na promjenu kamatnih stopa koji imaju sličan rok dospijeca, ali im je cijena određena upotrebom različitih indeksa kamatnih stopa. Proizlazi iz nepotpune korelacije prilagodbe kamatnih stopa naplaćenih i plaćenih na različite instrumente osjetljive na promjene kamatnih stopa s inače sličnim značajkama promjene stope.
 - c. Rizik opcije – rizik koji proizlazi iz opcija (ugrađenih i eksplicitnih), pri čemu institucija ili njezin klijent mogu promijeniti razinu i vremenski raspored svojih novčanih tokova, odnosno rizik koji proizlazi iz instrumenata osjetljivih na promjene kamatnih stopa kada je gotovo izvjesno da će nositelj izvršiti opciju ako je to u njegovu financijskom interesu (ugrađene ili eksplicitne automatske opcije) i rizik koji proizlazi iz fleksibilnosti koja je ugrađena implicitno ili u okviru uvjeta instrumenata osjetljivih na promjene kamatnih stopa, tako da promjene kamatnih stopa mogu utjecati na promjenu ponašanja klijenta (ugrađeni bihevioralni rizik opcije).
312. Nadležna tijela trebala bi uzeti u obzir provodi li institucija razborito upute utvrđene u Smjernicama EBA-e o upravljanju kamatnim rizikom koji proizlazi iz poslova koji se vode u knjizi pozicija kojima se ne trguje (Smjernice EBA-e o IRRBB-u)¹² koje su izdane u skladu s člankom 98. stavkom 5. Direktive 2013/36/EU. To se osobito odnosi na izračun nadzornog testa stršućih vrijednosti kako se navodi u članku 98. stavku 5. te Direktive i svakog drugog nadzornog testa stršućih vrijednosti, kao i na unutarne postupke institucije za utvrđivanje, mjerenje, nadzor i kontrolu kamatnog rizika.

6.5.2 Procjena inherentnog IRRBB-a

313. Procjenom inherentne razine IRRBB-a nadležna tijela trebala bi odrediti glavne činitelje izloženosti institucije IRRBB-u i ocijeniti potencijalni bonitetni učinak rizika na instituciju. Procjena inherentnog IRRBB-a trebala bi biti zasnovana na sljedećim glavnim koracima:
- a. preliminarnoj procjeni;
 - b. procjeni prirode i strukture profila kamatnog rizika institucije; te
 - c. procjeni ishoda nadzornih testova stršućih vrijednosti i nadzornih testiranja otpornosti na stres, kao i scenarija institucije za šok kamatnih stopa i scenarija stresa kamatnih stopa.

Preliminarna procjena

314. Za utvrđivanje okvira procjene IRRBB-a nadležna tijela prvo trebaju utvrditi izvore IRRBB-a kojima institucija jest ili može biti izložena. S tim ciljem nadležna tijela trebala

¹² Smjernice EBA/GL/2018/02 dostupne su na: <http://www.eba.europa.eu/regulation-and-policy/supervisory-review/guidelines-on-technical-aspects-of-the-management-of-interest-rate-risk-arising-from-non-trading-activities-under-the-supervisory-review-process>

bi iskoristiti saznanja stečena na temelju podataka prikupljenih u okviru ICAAP-a i ILAAP-a za potrebe SREP-a, izvješća sastavljenih za potrebe IRRBB-a, procjene ostalih SREP elemenata, usporedbe pozicije institucije s pozicijama usporedivih institucija i svih drugih nadzornih aktivnosti.

315. Nadležna tijela trebala bi razmotriti barem sljedeće:
- a. upravljanje institucije kamatnim rizikom, uključujući njezinu glavnu strategiju IRRBB-a i njezinu sklonost preuzimanju rizika u odnosu na IRRBB;
 - b. utjecaj nadzornog testa stršećih vrijednosti iz članka 98. stavka 5. Direktive 2013/36/EU i svih drugih testova stršećih vrijednosti, uzimajući u obzir smjernice EBA-e koje su objavljene u skladu s tim člankom, na ekonomsku vrijednost institucije kao udio u regulatornom kapitalu ili osnovnom kapitalu (T1);
 - c. utjecaj promjene kamatne stope na zaradu i ekonomsku vrijednost u skladu s metodologijom koju upotrebljava institucija; te
 - d. prema potrebi, interni kapital koji se odnosi na IRRBB, i to njegov ukupan iznos te udio u ukupnom internom kapitalu institucije u skladu s njezinim ICAAP-om, uključujući povijesna kretanja te procjene, ako postoje.
316. U svojoj preliminarnoj procjeni nadležna tijela trebala bi također uzeti u obzir značajne promjene izloženosti institucije IRRBB-u. Trebala bi procijeniti barem sljedeće aspekte:
- a. značajne promjene opće strategije IRRBB-a, sklonosti preuzimanju rizika, politike i limita institucije;
 - b. mogući utjecaj tih promjena na profil rizičnosti institucije;
 - c. značajne promjene u modeliranju institucije, ponašanju potrošača ili upotrebi kamatnih izvedenica; te
 - d. glavna tržišna kretanja.

Priroda i struktura profila kamatnog rizika institucije

317. Nadležna tijela trebala bi stvoriti jasnu sliku o tome kako promjene kamatnih stopa mogu negativno utjecati na zaradu i ekonomsku vrijednost institucije (sadašnja vrijednost očekivanih novčanih tokova) kako bi stekla predodžbu o kratkoročnim i dugoročnim potencijalnim prijetnjama adekvatnosti kapitala.
318. Za potrebe navedenog nadležna tijela trebala bi analizirati strukturu imovine, obveza i izvanbilančnih izloženosti institucije i stvoriti jasnu sliku o tome. Osobito:

- a. različite pozicije u knjizi pozicija kojima se ne trguje, njihova dospijeća ili datume ponovnog vrednovanja i pretpostavke o njihovom ponašanju (npr. pretpostavke u vezi s proizvodima s neizvjesnim dospijećem);
 - b. kamatne novčane tokove institucije, ako je dostupno;
 - c. udio proizvoda s neizvjesnim dospijećem i proizvoda s eksplicitnim i/ili ugrađenim opcijama, pritom obraćajući pozornost na proizvode s ugrađenom potrošačkom opcijom; te
 - d. strategiju zaštite institucije od rizika te iznos i upotrebu izvedenica (zaštita od rizika naspram špekulacije).
319. Za bolje određivanje složenosti i profila kamatnog rizika institucije nadležna tijela trebala bi razumjeti i glavna obilježja imovine, obveza i izvanbilančnih izloženosti institucije, i to:
- a. kreditnog portfelja (npr. obujam kredita bez dospijeća, obujam kredita s opcijama prijevremene otplate, obujam kredita s promjenjivom kamatnom stopom s gornjim i donjim limitima, udio ugovora o kreditu s promjenjivom kamatnom stopom koji sprečavaju ponovno vrednovanje po negativnoj kamatnoj stopi itd.);
 - b. portfelja obveznica (npr. obujam investicija s opcijama, moguće koncentracije);
 - c. neprihodujućih izloženosti;
 - d. depozitnih računa (npr. osjetljivost depozitne baze institucije na promjene kamatnih stopa uključujući stabilne depozite, moguće koncentracije);
 - e. izvedenica (npr. složenost izvedenica koje se upotrebljavaju za zaštitu od rizika ili u špekulacijske svrhe, analiza prodanih ili kupljenih kamatnih opcija, učinak izvedenica na trajanje pozicija koje su izvan knjige trgovanja); te
 - f. prirode IRRBB-a ugrađenog u instrumente fer vrijednosti, uključujući manje likvidne instrumente poput imovine i obveza 3. razine.
320. Pri analizi učinka na zaradu institucije nadležna tijela trebala bi razmotriti različite izvore prihoda i troškova institucije te njihove relativne pondere za ukupne prihode. Trebala bi biti svjesna koliko povrati institucije ovise o kamatno osjetljivim pozicijama te odrediti kako različite promjene kamatnih stopa mogu utjecati na neto kamatni prihod institucije, kao i odrediti učinke promjena tržišne vrijednosti instrumenata – ovisno o računovodstvenom tretmanu – koji se iskazuju u računu dobiti i gubitka ili izravno u kapitalu (npr. u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti).
321. Pri analizi utjecaja na ekonomsku vrijednost i zaradu institucije nadležna tijela trebala bi najprije razmotriti rezultate nadzornog testa stršećih vrijednosti, kako je navedeno u članku 98. stavku 5. Direktive 2013/36/EU, i bilo kojeg drugog nadzornog testa stršećih

vrijednosti kako bi odredila početnu referentnu vrijednost za usporedbu utjecaja promjena kamatnih stopa na instituciju. Kako bi osigurala usklađenost, nadležna tijela trebala bi uzeti u obzir smjernice EBA-e koje su objavljene u skladu s tim člankom. Pri provedbi te procjene nadležna tijela trebala bi obratiti posebnu pozornost kako promjene osnovnih ključnih pretpostavki utječu na osjetljivost novčanih tokova na ponovno određivanje cijene, kako u pogledu vremena tako i iznosa (osobito za račune klijenata bez određenih datuma ponovnog određivanja cijene, račune klijenata s ugrađenom potrošačkom opcijom i/ili kapital).

322. Nadležna tijela trebala bi razumjeti učinak tih pretpostavki te izolirati utjecaj rizika na ekonomsku vrijednost i zaradu koji proizlaze iz bihevioralnih prilagodbi institucije.
323. Nadležna tijela trebala bi obratiti posebnu pozornost na osjetljivost novčanih tokova na promjene u vrednovanju instrumenata fer vrijednosti, uključujući i kamatne izvedenice s obzirom na promjenu kamatnih stopa (npr. utjecaj promjene tržišnih vrijednosti instrumenata fer vrijednosti na račun dobiti i gubitka, učinkovitost računovodstva zaštite).
324. Osim upotrebe nadzornih testova stršećih vrijednosti, kako je navedeno u članku 98. stavku 5. Direktive 2013/36/EU, i bilo kojeg drugog nadzornog testa stršećih vrijednosti, nadležna tijela trebala bi razmotriti upotrebu vlastitih scenarija šoka (npr. većih ili manjih, za sve ili samo za određene valute, uz neparalelne pomake u kamatnoj stopi, uzimajući u obzir rizik osnove itd.). Kod odlučivanja o razini na koju treba postaviti te dodatne scenarije šoka, nadležna tijela trebala bi uzeti u obzir faktore poput opće razine kamatnih stopa, oblika krivulje prinosa i sve relevantne nacionalne karakteristike svojih financijskih sustava. Interni sustavi institucije stoga bi trebali biti dovoljno fleksibilni kako bi izračunali njezinu osjetljivost na bilo koji šok koji propiše nadležno tijelo.
325. U svojoj kvantitativnoj procjeni, po potrebi, nadležna tijela trebala bi također razmotriti rezultate internih metodologija institucije za mjerenje IRRBB-a. Analizom tih metodologija nadležna tijela trebala bi bolje shvatiti glavne rizične faktore na kojima se temelji profil IRRBB-a institucije.
326. Nadležna tijela trebala bi procijeniti provode li institucije koje posluju u različitim valutama analizu kamatnog rizika za svaku valutu u kojoj imaju značajnu poziciju. Nadležna tijela također bi trebala procijeniti na koji način institucije pristupaju objedinjavanju rezultata mjerenja ekonomske vrijednosti i zarade u pojedinim valutama.
327. Pri analizi rezultata učinka nadzornih testova stršećih vrijednosti i internih metodologija institucije, nadležna tijela trebala bi razmotriti vrijednosti u određenom trenutku kao i povijesne trendove. Te bi stope trebalo usporediti s usporedivim institucijama i razmotriti u kontekstu uvjeta na svjetskom tržištu.

Scenariji šoka i testiranje otpornosti na stres

328. Nadležna tijela trebala bi procijeniti i uzeti u obzir rezultate scenarija šoka kamatne stope i testiranja otpornosti na stres (osim onih za nadzorne testove stršećih vrijednosti) koje provodi institucija kao dio svog kontinuiranog internog procesa upravljanja. U tom kontekstu nadležna tijela trebala bi biti svjesna glavnih izvora IRRBB-a za instituciju.
329. Ako se pregledom rezultata scenarija šoka i testiranja otpornosti institucije na stres otkriju određena grupiranja ponovnog određivanja cijena/dospijeća u različitim točkama krivulje ili se na njih sumnja, nadležna tijela mogu provesti dodatnu analizu.

6.5.3 Procjena upravljanja i kontrole IRRBB-a (kontrolne funkcije upravljanja rizicima i praćenja usklađenosti te unutarnje revizije)

330. Radi potpunog razumijevanja profila kamatnog rizika institucije u knjizi pozicija kojima se ne trguje nadležna tijela trebala bi preispitati upravljanje i okvir koji pokrivaju njezinu izloženosti kamatnom riziku.
331. Nadležna tijela trebala bi procijeniti sljedeće elemente:
- a. strategiju i sklonost preuzimanju rizika IRRBB-a (kao zasebne elemente ili kao dio šire strategije i sklonosti preuzimanju tržišnog rizika);
 - b. organizacijski okvir i odgovornosti;
 - c. politike i procedure;
 - d. utvrđivanje, mjerenje (uključujući interne modele) i praćenje rizika te izvješćivanje o rizicima; te
 - e. okvir unutarnjih kontrola.

Strategija za IRRBB i sklonost preuzimanju rizika

332. Nadležna tijela trebala bi procijeniti ima li institucija pouzdanu, jasno formuliranu i dokumentiranu strategiju IRRBB-a koju je odobrilo upravljačko tijelo. U toj procjeni nadležna tijela trebala bi uzeti u obzir sljedeće:
- a. izražava li upravljačko tijelo jasno strategiju za IRRBB i sklonost preuzimanju rizika, kao i postupak za njihovo preispitivanje (npr. u slučaju ukupnog preispitivanja strategije rizika ili zabrinutosti zbog profitabilnosti ili adekvatnosti kapitala), te provodi li više rukovodstvo ispravno strategiju za IRRBB koju je odobrilo upravljačko tijelo, pritom osiguravajući usklađenost aktivnosti institucije s utvrđenom strategijom, izradu i provedbu pisanih procedura te jasnu i ispravnu dodjelu odgovornosti;
 - b. odražava li strategija institucije za IRRBB na ispravan način sklonost institucije preuzimanju kamatnog rizika te je li u skladu s ukupnom sklonosti preuzimanju rizika;

- c. jesu li strategija za IRRBB i sklonost preuzimanju rizika primjereni za instituciju s obzirom na:
 - njezin poslovni model
 - njezinu ukupnu strategiju rizika i sklonost preuzimanju rizika
 - njezino tržišno okruženje i ulogu u financijskom sustavu te
 - njezinu adekvatnost kapitala;
- d. obuhvaća li strategija institucije za IRRBB sve aktivnosti institucije za koje je IRRBB značajan;
- e. uzima li strategija institucije za IRRBB u obzir cikličke aspekte gospodarstva i posljedične pomake u vrsti IRRBB aktivnosti; te
- f. ima li institucija odgovarajući okvir kako bi osigurala učinkovit prijenos strategije za IRRBB relevantnom kadru.

Organizacijski okvir i odgovornosti

333. Nadležna tijela trebala bi procijeniti posjeduje li institucija odgovarajući organizacijski okvir za funkcije upravljanja, mjerenja, praćenja i kontrole IRRBB-a, uz dostatne ljudske i tehničke resurse, te jesu li odgovornosti u tom smislu jasno dodijeljene. U obzir bi trebala uzeti sljedeće:
- a. postoje li jasne linije odgovornosti za ukupno upravljanje IRRBB-om i za preuzimanje, praćenje i kontrolu IRRBB-a te izvješćivanje o njemu;
 - b. podliježe li područje upravljanja i kontrole IRRBB-a neovisnoj provjeri i je li jasno utvrđeno u organizaciji te je li funkcionalno i hijerarhijski nezavisno od poslovnog područja; te
 - c. ima li kadar koji se bavi kamatnim rizikom (u poslovnom području, kao i u upravljačkom i kontrolnom području) odgovarajuće vještine i iskustvo.

Politike i procedure

334. Nadležna tijela trebala bi procijeniti je li institucija jasno definirala politike i procedure za upravljanje IRRBB-om koje su u skladu s njezinom strategijom za IRRBB i sklonošću preuzimanju rizika. U obzir bi trebala uzeti sljedeće:
- a. odobrava li upravljačko tijelo politike za upravljanje, mjerenje i kontrolu IRRBB-a te raspravlja li o njima i razmatra li ih redovito u skladu sa strategijama upravljanja rizicima;

- b. je li više rukovodstvo odgovorno za izradu politika i procedura te za osiguravanje primjerene provedbe odluka koje donosi upravljačko tijelo;
- c. jesu li politike IRRBB-a usklađene s važećim propisima i primjerene s obzirom na prirodu i složenost aktivnosti institucije te omogućuju li jasno razumijevanje inherentnog IRRBB-a;
- d. jesu li te politike jasno formalizirane, prenesene i primjenjuju li se dosljedno u cijeloj instituciji;
- e. primjenjuju li se te politike dosljedno u grupi banaka i omogućuju li upravljanje IRRBB-om na ispravan način;
- f. definiraju li se u politikama IRRBB-a procedure za razvoj novih proizvoda, glavne inicijative za zaštitu od rizika ili upravljanje rizikom i je li takve politike odobrilo upravljačko tijelo ili njegov odgovarajući odbor. Nadležna tijela trebala bi osobito osigurati:
 - da novi proizvodi i nove glavne inicijative za zaštitu od rizika i upravljanje rizikom podliježu primjerenim procedurama i kontrolama prije nego što se implementiraju ili poduzmu; te
 - da je institucija provela analizu njihova potencijalnog učinka na svoj ukupni profil rizičnosti.

Utvrđivanje, mjerenje (uključujući interne modele) i praćenje rizika te izvješćivanje o rizicima

335. Nadležna tijela trebala bi procijeniti posjeduje li institucija primjeren okvir za utvrđivanje, razumijevanje, mjerenje i praćenje IRRBB-a, u skladu s razinom, složenošću i rizičnošću pozicija u portfelju knjige pozicija kojima se ne trguje te veličinom i složenošću institucije. Procjena bi trebala obuhvaćati interne modele, poput modela povezanih s ponašanjem potrošača (npr. modeli stabilnosti depozita i prijevremene otplate kredita). Nadležna tijela trebala bi razmotriti sljedeće:
- a. omogućavaju li informacijski sustavi i tehnike mjerenja rukovodstvu da izmjeri inherentni IRRBB u svim značajnim bilančnim i izvanbilančnim izloženostima (po potrebi na razini grupe), uključujući interne zaštite od rizika, u portfelju knjige pozicija kojima se ne trguje;
 - b. raspolaže li institucija primjerenim kadrom i metodologijama za mjerenje IRRBB-a (u skladu sa zahtjevima iz Smjernica EBA-a o upravljanju kamatnim rizikom koji proizlazi iz poslova koji se vode u knjizi pozicija kojima se ne trguje (Smjernice EBA-e o IRRBB-u)), uzimajući u obzir veličinu, oblik i složenost izloženosti kamatnom riziku;

- c. obuhvaćaju li osnovne pretpostavke internih modela i metodologija upute navedene u Smjernicama EBA-e o IRRBB-u. Nadležna tijela osobito bi trebala procijeniti razboritost pretpostavki institucije za pozicije bez ugovornog dospjeća i s ugrađenim potrošačkim opcijama. Nadležna tijela također bi trebala procijeniti uključuju li institucije kapital u izračun ekonomske vrijednosti te ako to jest slučaj, analizirati učinak isključenja kapitala iz tog izračuna;
 - d. uzimaju li sustavi institucije za mjerenje rizika u obzir sve značajne oblike kamatnog rizika kojima je institucija izložena (npr. rizik jaza, rizik osnove i rizik opcije). Ako su neki instrumenti i/ili činitelji isključeni iz sustava mjerenja rizika, institucije bi to trebale moći objasniti nadležnim tijelima te kvantificirati značajnost isključenja;
 - e. jesu li interni modeli institucije za mjerenje IRRBB-a primjereno razvijeni, neovisno validirani (uključujući jesu li stručna mišljenja i prosudbe primijenjene u internim modelima temeljito procijenjeni) i pregledavaju li se redovno;
 - f. kvalitetu, detaljnost i pravovremenost informacija koje pružaju informacijski sustavi te jesu li sustavi u mogućnosti objediniti iznose rizika za sve portfelje, aktivnosti i subjekte uključene u konsolidaciju. Informacijski sustavi trebali bi biti usklađeni s uputama navedenima u Smjernicama EBA-e o IRRBB-u;
 - g. cjelovitost i pravovremenost podataka koji ulaze u postupak mjerenja rizika, a koji bi također trebali biti usklađeni s uputama iz Smjernica EBA-e o IRRBB-u;
 - h. jesu li sustavi mjerenja rizika institucije sposobni prepoznati potencijalne koncentracije IRRBB-a (npr. u određenim razdobljima);
 - i. razumiju li osobe odgovorne za upravljanje rizicima i više rukovodstvo institucije pretpostavke koje čine osnovu sustava mjerenja, posebno u smislu pozicija s neodređenim ugovornim dospjećem i onih s implicitnim ili eksplicitnim opcijama, kao i pretpostavke institucije za kapital;
 - j. jesu li osobe odgovorne za upravljanje rizicima i više rukovodstvo institucije svjesni razine rizika modela koji prevladava u tehnikama institucije za mjerenje rizika;
 - k. je li upotreba kamatnih izvedenica u skladu sa strategijom rizika IRRBB-a te obavljaju li se te aktivnosti unutar okvira sklonosti preuzimanju rizika i s primjerenim mehanizmima internog upravljanja.
336. Nadležna tijela trebala bi procijeniti je li institucija provela adekvatne scenarije testiranja otpornosti na stres koji nadopunjuju njezin sustav mjerenja rizika. U svojoj procjeni moraju ocijeniti usklađenost s relevantnim uputama iz smjernica EBA-e izdanih u skladu s člankom 98. stavkom 5. Direktive 2013/36/EU.
337. Nadležna tijela trebala bi procijeniti posjeduje li institucija odgovarajući okvir za praćenje i interno izvješćivanje o IRRBB-u, koji po potrebi omogućuje pravovremene

radnje na odgovarajućoj razini višeg rukovodstva ili upravljačkog tijela institucije. Sustav praćenja trebao bi uključivati posebne pokazatelje i relevantne okidače kako bi omogućio učinkovite znakove ranog upozorenja. Nadležna tijela trebala bi uzeti u obzir dostavlja li područje upravljanja i kontrole redovito (učestalost ovisi o rasponu, složenosti i razini izloženosti IRRBB-u) upravljačkom tijelu i višem rukovodstvu barem sljedeće informacije:

- a. pregled trenutačnih izloženosti IRRBB-u, rezultate RDG-a i izračun rizika te činitelja razine i smjera IRRBB-a;
- b. značajna prekoračenja limita IRRBB-a;
- c. promjene glavnih pretpostavki ili parametara na kojima se temelje postupci za procjenu IRRBB-a; te
- d. promjene u poziciji kamatnih izvedenica te jesu li one povezane s promjenama odnosne strategije zaštite od rizika.

Okvir unutarnjih kontrola

338. Nadležna tijela trebala bi procijeniti je li institucija uspostavila snažan i sveobuhvatan okvir kontrole i dobre zaštitne mjere za smanjenje izloženosti IRRBB-u u skladu sa svojom strategijom upravljanja rizicima i sklonošću preuzimanju rizika. Nadležna tijela trebala bi posebnu pozornost obratiti na to:
 - a. obuhvaća li područje djelovanja kontrolne funkcije institucije sve konsolidirane subjekte, sve zemljopisne lokacije i sve financijske aktivnosti;
 - b. postoje li unutarnje kontrole, operativni limiti i druge prakse čiji je cilj održavati izloženosti IRRBB-u na razini koja je prihvatljiva instituciji ili ispod te razine, u skladu s parametrima koje je postavilo upravljačko tijelo i više rukovodstvo te sklonošću institucije preuzimanju rizika; te
 - c. ima li institucija primjerene unutarnje kontrole i prakse kako bi osigurala da se kršenja i iznimke od politika, procedura i ograničenja pravodobno prijavljuju odgovarajućoj razini rukovodstva u svrhu poduzimanja mjera.
339. Nadležna tijela trebala bi procijeniti sustav limita, uključujući:
 - a. njegovu usklađenost sa strategijom upravljanja rizicima i sklonošću institucije preuzimanju rizika;
 - b. njegovu primjerenost s obzirom na složenost institucije i izloženosti IRRBB-u i njezinu sposobnost mjerenja i upravljanja rizikom;

- c. pokriva li sustav potencijalni učinak promjena kamatnih stopa na zaradu i ekonomsku vrijednost institucije (s perspektive zarade limiti bi trebali specificirati prihvatljive razine volatilnosti zarade uslijed specifičnih kamatnih scenarija; oblik limita za razmatranje učinka promjene stopa na ekonomsku vrijednost institucije trebao bi odgovarati veličini i složenosti aktivnosti institucije i odnosnih pozicija);
- d. jesu li utvrđeni limiti apsolutni ili su moguća prekoračenja limita (u slučaju potonjeg politikama institucije trebalo bi jasno propisati razdoblje i posebne okolnosti u kojima su takva prekoračenja limita moguća; nadležna tijela trebala bi zatražiti podatke o mjerama koje osiguravaju poštovanje limita); te
- e. ima li institucija primjerene procedure za redovno ažuriranje svojih limita.
340. Nadležna tijela također bi trebala procijeniti funkcionalnost funkcije unutarnje revizije. U tu svrhu nadležna tijela trebala bi procijeniti:
- a. provodi li institucija redovne unutarnje revizije okvira upravljanja IRRBB-om;
- b. obuhvaća li unutarnja revizija glavne elemente upravljanja, mjerenja i kontrole IRRBB-a u cijeloj instituciji; te
- c. je li funkcija unutarnje revizije učinkovita u određivanju poštovanja internih politika i relevantnih vanjskih propisa te rješavanju eventualnih odstupanja od njih.

6.5.4 Sažetak nalaza i ocjena

341. Nakon provođenja navedenih procjena nadležna tijela trebala bi donijeti mišljenje o IRRBB-u institucije. Mišljenje bi se trebalo odraziti u sažetku nalaza i poduprijeti ocjenom utemeljenoj na razmatranjima navedenima u tablici 7. Ako na osnovi značajnosti određenih potkategorija nadležno tijelo odluči te potkategorije procijeniti i ocijeniti na pojedinačnoj osnovi, potrebno je analogijom primijeniti upute iz ove tablice u mjeri u kojoj je to moguće.

Tablica 7. Razmatranja nadzornih tijela za dodjeljivanje ocjene IRRBB-u

Ocjena rizika	Mišljenje nadzornih tijela	Razmatranja o inherentnom riziku	Razmatranja o odgovarajućem upravljanju i kontrolama
1	Postoji nizak rizik značajnog bonitetnog učinka na instituciju s obzirom na razinu inherentnog rizika te upravljanje i kontrole.	<ul style="list-style-type: none"> Osjetljivost ekonomske vrijednosti na promjene kamatnih stopa nije značajna / vrlo je niska. Osjetljivost zarade na promjene kamatnih stopa nije značajna / vrlo je niska. 	<ul style="list-style-type: none"> Postoji usklađenost između politike i strategije institucije za kamatni rizik i njezine ukupne strategije i sklonosti preuzimanju rizika.

		<ul style="list-style-type: none"> Osjetljivost ekonomske vrijednosti i zarade na promjene odnosnih pretpostavki (npr. u slučaju proizvoda s ugrađenom potrošačkom opcijom) nije značajna / vrlo je niska. 	<ul style="list-style-type: none"> Organizacijski okvir za kamatni rizik robustan je te uključuje jasne odgovornosti i jasnu raspodjelu zadataka između osoba koje preuzimaju rizik te funkcije upravljanja rizicima i funkcije kontrole rizika.
2	Postoji umjereno nizak rizik značajnog bonitetnog učinka na instituciju s obzirom na razinu inherentnog rizika te upravljanje i kontrole.	<ul style="list-style-type: none"> Osjetljivost ekonomske vrijednosti na promjene kamatnih stopa niska je do umjerena. Osjetljivost zarade na promjene kamatnih stopa niska je do umjerena. Osjetljivost ekonomske vrijednosti i zarade na promjene odnosnih pretpostavki (npr. u slučaju proizvoda s ugrađenom potrošačkom opcijom) niska je do umjerena. 	<ul style="list-style-type: none"> Sustavi za mjerenje i praćenje kamatnog rizika te za izvješćivanje o njemu primjereni su. Interni limiti i okvir kontrola za kamatni rizik pouzdani su i u skladu sa strategijom rizika institucije i njezinom sklonošću preuzimanju rizika.
3	Postoji umjereno visok rizik značajnog bonitetnog učinka na instituciju s obzirom na razinu inherentnog rizika te upravljanje i kontrole.	<ul style="list-style-type: none"> Osjetljivost ekonomske vrijednosti na promjene kamatnih stopa umjerena je do visoka. Osjetljivost zarade na promjene kamatnih stopa umjerena je do visoka. Osjetljivost ekonomske vrijednosti i zarade na promjene odnosnih pretpostavki (npr. u slučaju proizvoda s ugrađenom potrošačkom opcijom) umjerena je do visoka. 	
4	Postoji visok rizik značajnog bonitetnog učinka na instituciju s obzirom na razinu inherentnog rizika te upravljanje i kontrole.	<ul style="list-style-type: none"> Osjetljivost ekonomske vrijednosti na promjene kamatnih stopa je visoka. Osjetljivost zarade na promjene kamatnih stopa je visoka. Osjetljivost ekonomske vrijednosti i zarade na promjene odnosnih pretpostavki (npr. u slučaju proizvoda s ugrađenom potrošačkom opcijom) jest visoka. 	

- (31). Nakon stavka 320. Smjernica dodaje se novi stavak kako slijedi:
„Za rješavanje mogućih neadekvatnosti kapitala u stresnim uvjetima nadležna tijela trebaju poduzeti odgovarajuće nadzorne mjere, uključujući, prema potrebi, uvođenje i priopćavanje P2G-a, odnosno količine (iznosa) i kvalitete (sastava) regulatornog kapitala s kojim se očekuje da će institucija raspolagati i koji je iznad njezina OCR-a.”
- (32). Stavak 323. Smjernica izmjenjuje se na sljedeći način:
„Nakon razmatranja ishoda procjene rizika za kapital iz glave 6. nadležna tijela trebala bi poduzeti sljedeće korake kao dio postupka procjene kapitala SREP-om:
- i. određivanje dodatnih kapitalnih zahtjeva;
 - ii. usklađivanje P2R-a i P2G-a sa svim makrobonitetnim zahtjevima;
 - iii. određivanje i izražavanje TSCR-a i OCR-a;
 - iv. procjena rizika prekomjerne financijske poluge;
 - v. procjena mogu li se OCR i TSCR ispuniti u stresnim uvjetima;
 - vi. određivanje P2G-a; te
 - vii. određivanje ocjene kapitala.”

- (33). Odjeljak 7.3. Smjernica stavlja se izvan snage i zamjenjuje sljedećim:

7.3 Usklađivanje s makrobonitetnim zahtjevima

346. Pri utvrđivanju dodatnih kapitalnih zahtjeva (ili drugih kapitalnih mjera) nadležna tijela trebala bi uskladiti dodatne kapitalne zahtjeve sa svim postojećim zahtjevima za zaštitne slojeve kapitala i/ili makrobonitetnim zahtjevima koji se odnose na iste rizike ili elemente tih rizika. Nadležna tijela ne bi trebala utvrditi dodatne kapitalne zahtjeve ili druge kapitalne mjere (uključujući P2G) ako je rizik već pokriven zahtjevima za zaštitne slojeve kapitala i/ili dodatnim makrobonitetnim zahtjevima.

- (34). Nakon stavka 354. Smjernica briše se primjer.
- (35). Stavak 355. Smjernica izmjenjuje se na sljedeći način:
- a. na kraju stavka dodaje se rečenica „Također pogledati primjer u odjeljku 7.9.”;
 - b. primjer se briše.

- (36). Odjeljak 7.7. Smjernica stavlja se izvan snage i zamjenjuje sljedećim:

7.7 Ispunjavanje zahtjeva u stresnim uvjetima

382. Nadležna tijela trebala bi na temelju testiranja otpornosti na stres odrediti adekvatnost regulatornog kapitala institucije (visinu i strukturu) u stresnim uvjetima te utvrditi jesu li potrebne nadzorne mjere, uključujući P2G, planiranje kapitala i druge mjere kao što je navedeno u glavi 10., za rješavanje mogućih neadekvatnosti.

383. Za procjenu adekvatnosti kapitala u stresnim uvjetima nadležna tijela trebaju razmotriti:

- a. upotrebu kvalitativnih ishoda (npr. utvrđenih nedostataka u upravljanju rizicima i kontroli rizika) testiranja otpornosti institucije na stres i nadzornog testiranja otpornosti na stres; te
 - b. upotrebu kvantitativnih ishoda testiranja otpornosti na stres u okviru ICAAP-a, ako se ICAAP smatra pouzdanim u skladu sa stavkom 358., i nadzornih testiranja otpornosti na stres (to jest ishoda glede promjena u stopi regulatornog kapitala), prema članku 100. Direktive 2013/36/EU kako je navedeno u glavi 12. ovih smjernica, uključujući primjerice:
 - i. propisivanje posebnih „anchor” scenarija/pretpostavki koje institucije trebaju implementirati; te
 - ii. provedbu testiranja otpornosti na stres na razini sustava s pomoću dosljedne metodologije i scenarija, bilo od strane institucije ili nadzornih tijela.
384. Nadležna tijela trebala bi, prema potrebi, procijeniti kvantitativne ishode testiranja otpornosti na stres s obzirom na adekvatnost i kvalitetu regulatornog kapitala institucije i utvrditi jesu li iznos i kvaliteta regulatornog kapitala dovoljni za pokrivanje primjenjivih kapitalnih zahtjeva, a posebno:
- a. OCR uključujući njegov kombinirani zaštitni sloj u skladu s osnovnim scenarijem u narednom vremenskom okviru od barem dvije godine;
 - b. TSCR u skladu s nepovoljnim scenarijem u narednom vremenskom okviru od barem dvije godine; ili
 - c. ako je primjenjivo, prethodno određene ciljane omjere (fiksni prag) postavljene u kontekstu testiranja otpornosti na stres na razini sustava, za primjenjive scenarije testiranja otpornosti na stres.

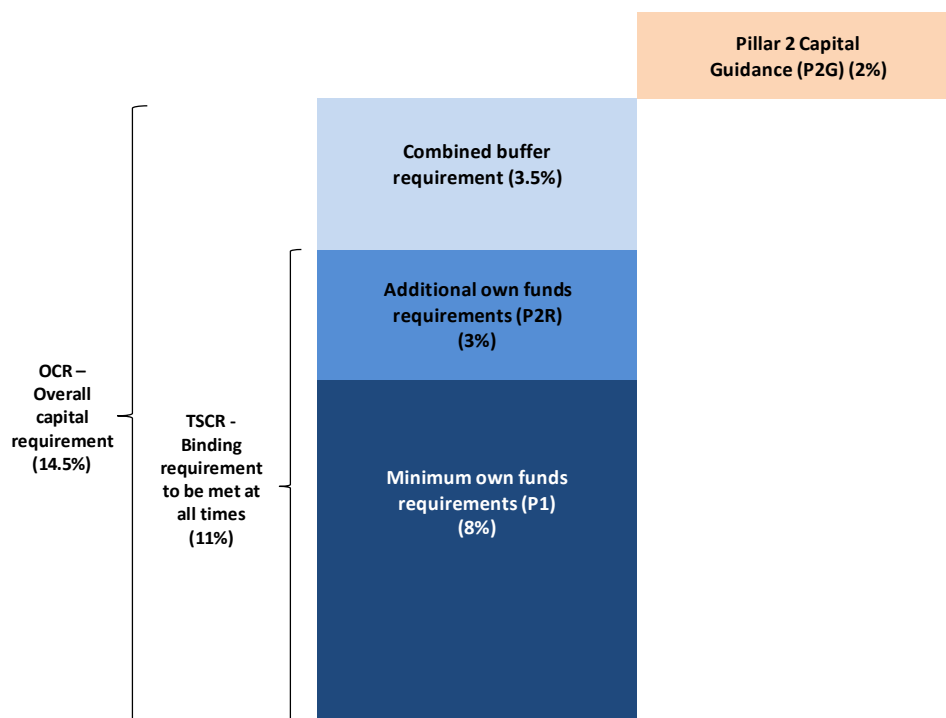
7.7.1 Primjena P2G-a za pokrivanje kvantitativnih rezultata testiranja otpornosti na stres

Određivanje i nalaganje P2G-a

385. Nadležna tijela trebaju odrediti P2G kako je navedeno u ovom odjeljku i ako se navedenim određivanjem postignu pozitivne vrijednosti, trebaju naložiti P2G radi rješavanja nadzornih zabrinutosti s obzirom na osjetljivost institucije na nepovoljne scenarije upotrijebljene u nadzornom testiranju otpornosti na stres.
386. Ako kvantitativni rezultati nadzornog testiranja otpornosti na stres pokažu da se ne očekuje da će institucija prekršiti svoj TSCR u nepovoljnom scenariju upotrijebljenom u nadzornom testiranju otpornosti na stres, nadležna tijela mogu odlučiti ne naložiti P2G.

387. Nadležna tijela trebala bi odrediti i naložiti P2G na temelju rezultata nepovoljnog scenarija relevantnog nadzornog testiranja otpornosti na stres, uključujući testiranje otpornosti na stres na razini EU-a koje provodi EBA ili bilo koje drugo relevantno nadzorno testiranje otpornosti na stres koje se provodi na razini sustava analizom scenarija koja uključuje veći broj čimbenika tijekom budućeg razdoblja od barem dvije godine (uz pristup odozgo prema dolje ili odozdo prema gore).
388. Na temelju uspostavljenog proporcionalnog pristupa za institucije koje ne pripadaju kategoriji 1. i za društva kćeri prekograničnih grupa, za nalažanje i ažuriranje P2G-a nadležna tijela mogu razmotriti rezultate pojednostavljenih oblika nadzornog testiranja otpornosti na stres (npr. pomoću nadzornog propisanog „anchor” scenarija, analize osjetljivosti, testiranja otpornosti na stres uz pristup odozgo prema dolje koja provode imenovana tijela, učinka na razini portfelja kroz testiranje otpornosti na stres na konsolidiranoj razini) ili prethodna nadzorna testiranja otpornosti na stres.
389. Nadležna tijela trebala bi odrediti i naložiti P2G u skladu s modelom minimalnog angažmana navedenim u odjeljku 2.2.4. Posebice, učestalost kojom se određuje i nalaže P2G trebala bi slijediti učestalost procjene adekvatnosti kapitala u okviru modela minimalnog angažmana u okviru SREP-a.
390. Neovisno o prethodnom stavku, nadležna tijela trebala bi procijeniti je li postojeća razina P2G-a i dalje prikladna ako su dostupni rezultati novog nadzornog testiranja otpornosti na stres te, ako je potrebno, revidirati razinu P2G-a.
391. Za institucije za koje bi prema modelu minimalnog angažmana u okviru SREP-a adekvatnost kapitala trebalo procjenjivati jednom godišnje (npr. institucije 1. kategorije SREP-a) P2G se može određivati i nalažati svake dvije godine, a ne jednom godišnje. Tijekom druge godine nadležna tijela trebala bi procijeniti na temelju svih relevantnih informacija, uključujući rezultate prethodnih nadzornih testiranja otpornosti na stres i dodatne analize osjetljivosti (tj. pojednostavljenih oblika nadzornog testiranja otpornosti na stres), je li P2G i dalje relevantan ili ga treba ažurirati.
392. Nadležna tijela ne bi trebala upotrebljavati P2G za pokriće elemenata rizika koji bi trebali biti pokriveni dodatnim kapitalnim zahtjevima u skladu s odjeljkom 7.2. ovih Smjernica.

Slika 6. Poredak kapitalnih zahtjeva i P2G-a (pogledajte primjer iz odjeljka 7.9.)

OCR - Overall capital requirement (14.5%)
 TSCR – Binding requirement to be met at all times (11%)
 Combined buffer requirement (3.5%)
 Additional own funds requirements (P2R) (3%)
 Minimum own funds requirements (P1) (8%)
 Pillar 2 Capital Guidance (P2G) (2%)

OCR – ukupni kapitalni zahtjevi (14,5 %)
 TSCR – obvezni zahtjev koji mora uvijek biti ispunjen (11 %)
 Zahtjev za kombinirani zaštitni sloj (3,5 %)
 Dodatni kapitalni zahtjevi (P2R) (3 %)
 Minimalni kapitalni zahtjevi (P1) (8 %)
 Kapitalna smjernica u sklopu drugog stupa (P2G) (2 %)

393. Pri određivanju veličine P2G-a nadležna tijela trebala bi osigurati da je on postavljen na razinu koja odgovara barem očekivanom maksimalnom učinku stresa, koji bi se trebao izračunati na temelju promjena stope redovnog osnovnog kapitala (CET1) (tj. uzimajući u obzir promjene kapitala CET1 i ukupnog iznosa izloženosti riziku (TREA) u najgoroj godini stresa i uzimajući u obzir razinu primjenjivih kapitalnih zahtjeva i razmatranja navedena u stavku 384. i staccima od 394. do 396.).

394. Pri određivanju veličine P2G-a nadležna tijela također bi trebala razmotriti, prema potrebi, sljedeće čimbenike:

- a. godinu kada se pojavljuje maksimalan učinak stresa u odnosu na početnu točku i vremenski okvir scenarija koji se upotrebljavaju u testiranju otpornosti na stres;

- b. rezultat pouzdanog testiranja otpornosti na stres u okviru ICAAP-a, uzimajući u obzir specifične definicije i pretpostavke scenarija, osobito ako se smatraju relevantnijima za poslovni model i profil rizičnosti institucije ili ako su unutarnji scenariji stroži od nadzornih scenarija;
 - c. relevantne upravljačke mjere institucije za ublažavanje koje se nakon njihove nadzorne procjene smatraju vjerodostojnima;
 - d. informacije i mišljenja nadzornih tijela o važnosti nadzornog testiranja otpornosti na stres s obzirom na strategiju, financijske planove i poslovni model institucije;
 - e. kvalitetu (strukturu) dostupnog regulatornog kapitala institucije, uključujući tijekom najgore godine stresa; te
 - f. je li institucija u fazi restrukturiranja ili u sanaciji.
395. U smislu stavka 394. točke (b) nadležna tijela trebala bi također razmotriti u kojoj mjeri scenariji stresa obuhvaćaju sve značajne rizike koji doprinose dodatnim kapitalnim zahtjevima u TSCR-u. Nadležna tijela trebaju posebno uzeti u obzir činjenicu da scenariji makroekonomske recesije možda ne obuhvaćaju u potpunosti neke rizike, primjerice rizik ponašanja, mirovinski rizik ili neke elemente rizika kreditne koncentracije (npr. koncentracija prema jednoj osobi), koji mogu povećati moguće gubitke u uvjetima testiranih nepovoljnih scenarija.
396. Osim toga, nadležna tijela trebala bi razmotriti u kojoj mjeri postojeći zahtjevi za kombinirani zaštitni sloj i druge primjenjive makrobonitetne mjere već pokrivaju rizike otkrivene testiranjem otpornosti na stres. Nadležna tijela trebala bi kod utvrđivanja P2G- odbiti zahtjev za zaštitni sloj kapitala (CCB), budući da se značajke P2G-a i CCB-a preklapaju. Nadalje, iako se u načelu ne očekuje preklapanje P2G-a i protucikličkog zaštitnog sloja kapitala (CCyB), nadležna tijela trebala bi u iznimnim slučajevima i na pojedinačnoj osnovi odbiti CCyB kod utvrđivanja P2G-a u na temelju razmatranja odnosnih rizika pokrivenih zaštitnim slojem i uključenih u postavke scenarija koji se upotrebljavaju za testiranje otpornosti na stres nakon dogovora s makrobonitetnim tijelom. Nadležna tijela ne bi trebala kod izračuna P2G odbijati zaštitne slojeve za sistemski rizik (zaštitni slojevi G-SII ili O-SII i zaštitni sloj za sistemski rizik), jer su oni namijenjeni za pokriće rizika koje institucija predstavlja financijskom sustavu.

Priopćavanje i struktura P2G-a

397. Ako je P2G utvrđen ili ažuriran, nadležna tijela trebala bi obavijestiti instituciju o razini P2G-a i relevantnim rokovima za njegovo uspostavljanje u skladu sa stavkom 401. Nadležna tijela također bi trebala objasniti moguću reakciju nadzornih tijela u situacijama u kojima P2G nije ispunjen.
398. Nadležna tijela trebala bi obavijestiti institucije da se očekuje da će pokrivati P2G s redovnim osnovnim kapitalom (CET1) i uključiti ga u svoje okvire za planiranje kapitala

i upravljanje rizicima, uključujući okvir sklonosti preuzimanju rizika i planiranje oporavka.

399. Nadležna tijela također bi trebala obavijestiti institucije da se regulatorni kapital predviđen za potrebe P2G-a ne može upotrebljavati za ispunjavanje drugih regulatornih zahtjeva (iz prvog stupa, P2R ili zahtjev za kombinirani zaštitni sloj) i stoga se ne može upotrijebiti dvaput. To znači da se regulatorni kapital potreban za ispunjavanje zahtjeva iz prvog stupa (8 % TREA-e), P2R-a ili zahtjeva za kombinirani zaštitni sloj ne može upotrebljavati za pokriće P2G-a.
400. Nadležna tijela također bi trebala obavijestiti institucije i, prema potrebi, ostala nadležna tijela o primjenjivim stopama regulatornog kapitala na koje utječe P2G (CET1, T1 i ukupni regulatorni kapital).
401. Pri postavljanju rokova za uspostavljanje P2G-a i obavješćivanju institucija o rokovima, nadležna tijela trebala bi razmotriti barem sljedeće:
- je li institucija u fazi restrukturiranja ili sanacije; te
 - moгуće implikacije koje CET1 kojim se održava P2G može imati na druge dijelove kapitalnih zahtjeva i mogućnost institucije da izdaje instrumente dodatnog osnovnog kapitala (AT1) ili instrumente dopunskog kapitala (T2).

7.7.2 Planiranje kapitala i druge nadzorne mjere za rješavanje adekvatnosti kapitala u stresnim uvjetima

Planiranje kapitala

402. Kada kvantitativni rezultati testiranja otpornosti na stres iz odjeljka 7.7.1. upućuju na to da u danim scenarijima stresa institucija ne bi mogla ispuniti primjenjive kapitalne zahtjeve, nadležna tijela trebala bi zatražiti od institucije da dostavi vjerodostojan plan kapitala kojim se rješava pitanje rizika neispunjavanja primjenjivih kapitalnih zahtjeva.
403. Za utvrđivanje vjerodostojnosti plana kapitala nadležno tijelo trebalo bi, prema potrebi, razmotriti sljedeće:
- pokriva li plan kapitala ukupni pretpostavljeni vremenski okvir testiranja otpornosti na stres;
 - sadrži li plan kapitala skup vjerodostojnih upravljačkih mjera i mjera za ublažavanje te ograničenje isplata dividendi itd.;
 - je li institucija spremna i sposobna poduzeti takve mjere kako bi riješila kršenja primjenjivih kapitalnih zahtjeva u testiranjima otpornosti na stres na razini sustava;

- d. jesu li te mjere ublažavanja i upravljačke mjere podložne bilo kakvim zakonskim ili reputacijskim ograničenjima, na primjer zbog suprotnih ili proturječnih prethodnih javnih objava (npr. o politikama dividendi, poslovnim planovima i sklonosti preuzimanju rizika);
 - e. vjerojatnost da će mjere za ublažavanje i upravljačke mjere omogućiti instituciji da u potpunosti ispuni primjenjive kapitalne zahtjeve u odgovarajućem vremenskom okviru;
 - f. jesu li predložene mjere uglavnom u skladu s makroekonomskim razmatranjima i poznatim budućim regulatornim promjenama koje utječu na instituciju u obuhvatu i razdoblju pretpostavljenih nepovoljnih scenarija; te
 - g. raspon opcija oporavka i njihova analiza kako je navedeno u planu oporavka institucije.
404. Pri procjeni planova kapitala nadležna tijela trebala bi nakon učinkovitog dijaloga s institucijom, prema potrebi, zahtijevati od institucije da na odgovarajući način izmijeni te planove, uključujući i predložene upravljačke mjere, ili zahtijevati od institucija da poduzmu dodatne mjere za ublažavanje koje bi postale relevantne s obzirom na scenarije i trenutačne makroekonomske uvjete.
405. Nadležna tijela trebala bi očekivati od institucija provedbu revidiranog plana kapitala, uključujući dodatne izmjene na temelju rezultata nadzornog ocjenjivanja institucije i dijaloga s institucijom.

Dodatne nadzorne mjere

406. Nadležna tijela trebala bi, prema potrebi, razmotriti primjenu dodatnih nadzornih mjera navedenih u glavi 10. kako bi se osiguralo da je institucija adekvatno kapitalizirana u stresnim uvjetima.
407. Kada kvantitativni rezultati testiranja otpornosti na stres ukazuju na to da bi institucija mogla prekršiti primjenjive kapitalne zahtjeve u okviru nepovoljnog scenarija u sljedećih 12 mjeseci, nadležna tijela osobito bi trebala, prema potrebi, takve podatke smatrati jednom od mogućih okolnosti u smislu članka 102. stavka 1. točke (b) Direktive 2013/36/EU. U takvim slučajevima nadležna tijela trebaju primijeniti odgovarajuće mjere u skladu s člankom 104. stavkom 1. Direktive 2013/36/EU kako bi se osigurala zadovoljavajuća razina regulatornog kapitala. Kada se takve mjere odnose na kapital, nadležna tijela trebala bi posebno razmotriti jednu ili obje sljedeće mogućnosti, kako je definirano u članku 104. stavku 1. točkama (a) i (f):
- a. zahtijevati od institucija da raspolažu odgovarajućim iznosom dodatnog regulatornog kapitala u obliku apsolutnog iznosa, uzimajući u obzir rezultat SREP procjene;

b. zahtijevati smanjenje inherentnog rizika aktivnosti, proizvoda i sustava institucije.

(37). U stavku 369. riječ „održivosti” umeće se između riječi „ocjenom” i „utemeljenoj”.

(38). Tablica 8. zamjenjuje se sljedećom:

Ocjena	Mišljenje nadzornih tijela	Razmatranja
1	Visina i struktura raspoloživog regulatornog kapitala predstavljaju nisku razinu rizika za održivost institucije.	<ul style="list-style-type: none"> • Institucija može bez poteškoća ispuniti svoj P2G. • Razina regulatornog kapitala institucije dovoljno je iznad njezinog OCR-a te se očekuje da će ostati takva u budućnosti. • Testiranje otpornosti na stres ne otkriva primjetan rizik u pogledu utjecaja ozbiljne, ali moguće ekonomske recesije na regulatorni kapital. • Slobodan protok kapitala među subjektima u grupi, gdje je to primjenjivo, nije otežan ili su svi subjekti dobro kapitalizirani iznad nadzornih zahtjeva. • Institucija ima uvjerljiv i vjerodostojan plan kapitala koji se može uspješno provesti ako bude potrebno. • Omjer financijske poluge institucije dovoljno je iznad svih regulatornih minimuma, a rizik prekomjerne financijske poluge nije značajan / vrlo je nizak.
2	Visina i struktura raspoloživog regulatornog kapitala predstavljaju umjereno nisku razinu rizika za održivost institucije.	<ul style="list-style-type: none"> • Institucija ima poteškoća s ispunjavanjem svojeg P2G-a. Upravljačke mjere za ublažavanje ovih poteškoća smatraju se vjerodostojnima. • Institucija je blizu toga da prekrši neke od svojih zaštitnih slojeva kapitala, ali je još uvijek iznad svojeg TSCR-a. • Testiranjem otpornosti na stres otkriven je nizak rizik od učinka ozbiljne, ali moguće ekonomske recesije na

Ocjena	Mišljenje nadzornih tijela	Razmatranja
		<p>regulatorni kapital; međutim, upravljačke mjere za rješavanje ovih poteškoća čine se vjerodostojnima.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Slobodan protok kapitala među subjektima u grupi, gdje je to primjenjivo, jest ili bi mogao biti malo otežan. • Institucija ima uvjerljiv i vjerodostojan plan kapitala koji, iako sadržava određene rizike, može biti uspješno proveden ako bude potrebno. • Omjer financijske poluge institucije iznad je svih regulatornih minimuma. Postoji nizak rizik prekomjerne financijske poluge.
3	Visina i struktura raspoloživog regulatornog kapitala predstavljaju umjereno visoku razinu rizika za održivost institucije.	<ul style="list-style-type: none"> • Institucija ne ispunjava svoj P2G. Postoje razlozi za zabrinutost u pogledu vjerodostojnosti upravljačkih mjera za ublažavanje ovih poteškoća. • Institucija upotrebljava neke od svojih zaštitnih slojeva kapitala. Postoji mogućnost da institucija prekrši svoj TSCR ako se situacija pogorša. • Testiranjem otpornosti na stres otkriven je umjeren rizik u vezi s učinkom ozbiljne, ali moguće ekonomske recesije na regulatorni kapital. To se možda neće adekvatno riješiti upravljačkim mjerama. • Otežan je slobodan protok kapitala među subjektima u grupi, gdje je to primjenjivo. • Institucija ima plan kapitala koji vjerojatno neće biti učinkovit. • Omjer financijske poluge institucije iznad je svih regulatornih minimuma, ali testiranjem otpornosti na stres otkriveni su razlozi za zabrinutost u pogledu učinka ozbiljne, ali moguće ekonomske

Ocjena	Mišljenje nadzornih tijela	Razmatranja
		recesije na taj omjer. Postoji umjeren rizik prekomjerne financijske poluge.
4	Visina i struktura raspoloživog regulatornog kapitala predstavljaju visoku razinu rizika za održivost institucije.	<ul style="list-style-type: none"> • Institucija ne ispunjava svoj P2G (ili namjerno nije uspostavila održavanje svog P2G-a) niti će to moći u bliskoj budućnosti. Upravljačke mjere za ublažavanje ovih poteškoća ne smatraju se vjerodostojnima. • Institucija je blizu toga da prekrši svoj TSCR. • Testiranjem otpornosti na stres otkriveno je da će doći do kršenja TSCR-a u početnoj fazi ozbiljne, ali moguće ekonomske recesije. To se neće adekvatno riješiti upravljačkim mjerama. • Otežan je slobodan protok kapitala među subjektima u grupi, gdje je to primjenjivo. • Institucija nema plan kapitala ili ima plan koji je očito neadekvatan. • Omjer financijske poluge institucije blizu je kršenja regulatornog minimuma. Postoji visok rizik prekomjerne financijske poluge.

(39). Nakon odjeljka 7.8. dodaje se sljedeći odjeljak:

7.9 Obavijest o bonitetnim zahtjevima

Primjer obavijesti o bonitetnim zahtjevima (također vidjeti sliku 6.):

Počevši od DATUMA i dok nema drugačije obavijesti, očekuje se da će INSTITUCIJA u svakom trenutku održavati kapital za ispunjavanje ukupnih kapitalnih zahtjeva (TSCR) u iznosu od [11 %] TREA-e.

Od tih [11 %]:

– 8 % (sastoji se barem od 56 % CET1 i 75 % T1) predstavlja kapitalne zahtjeve navedene u članku 92. Uredbe (EU) br. 575/2013;

– [3 %] predstavlja dodatni regulatorni kapital iznad razine zahtjeva navedenih u članku 92. Uredbe (EU) br. 575/2013, od čega [2 %] (sastoji se barem od XX % CET1

i YY % T1) služi za pokriće neočekivanih gubitaka utvrđenih SREP-om, a [1 %] (sastoji se barem od XX % CET1 i YY % T1) služi za pokriće OSTALOG [npr. zabrinutosti oko upravljanja] što je utvrđeno SREP-om.

INSTITUCIJU se podsjeća da je također podložna ukupnom kapitalnom zahtjevu (OCR), kako je definirano u odjeljku 1.2. Smjernica EBA/GL/2014/13, koji uključuje, uz TSCR, zahtjev za kombinirani zaštitni sloj, kako je on definiran u točki (6) članka 128. Direktive 2013/36/EU, u onoj mjeri u kojoj je to zakonski primjenjivo.

Od datuma donošenja zajedničke odluke INSTITUCIJA podliježe sljedećim zahtjevima za kombinirani zaštitni sloj koje treba potpuno ispuniti kroz CET1:

- zahtjev za zaštitni sloj za očuvanje kapitala od [2,5 %];
- zahtjev za protuciklički zaštitni sloj kapitala (CCyB)* od [1 %].

(U slučaju prethodno navedene obavijesti treba imati na umu da se stope zaštitnih slojeva mogu promijeniti prije sljedeće SREP odluke (što u međuvremenu može implicirati drugačiji OCR).)

Na INSTITUCIJU se također primjenjuje P2G od [2 %], što predstavlja pravno neobvezujuće očekivanje povrh OCR-a koje se utvrđuje na idiosinkrastičan način osjetljiv na rizik, u svrhu osiguravanja sposobnosti INSTITUCIJE da ispunjava odgovarajuće kapitalne zahtjeve (a time i zaštitni sloj za sistemski rizik) u stresnim uvjetima prema kvantitativnim rezultatima nadzornog testiranja otpornosti na stres provedenog u skladu s člankom 100. Direktive 2013/36/EU.

U slučaju prethodnog primjera kapitalni zahtjevi mogu se sažeti kako slijedi:

Ukupni SREP kapitalni zahtjev (TSCR), ukupni kapitalni zahtjev (OCR) i kapitalne smjernice u sklopu 2. stupa (P2G)		
Bonitetni zahtjevi	Iznos	Izračun
Stopa TSCR-a	11,0 %	
od čega: stopa redovnog osnovnog kapitala CET1	6,2 %	CET1 stopa 1. stupa (4,5 %) plus CET1 stopa P2R-a (56 % od 3 %)
od čega: stopa osnovnog kapitala T1	8,3 %	T1 stopa 1. stupa (6 %) plus T1 stopa P2R-a (75 % od 3 %)
Stopa OCR-a	14,5 %	
od čega: stopa redovnog osnovnog kapitala CET1	9,7 %	CET 1 stopa TSCR-a (6,2 %) plus kombinirani zaštitni sloj (3,5 %)
od čega: stopa osnovnog kapitala T1	11,8 %	T1 stopa TSCR-a (8,3 %) plus kombinirani zaštitni sloj (3,5 %)
OCR i P2G	16,5 %	

od čega: stopa redovnog osnovnog kapitala CET1	11,7 %	CET 1 stopa OCR-a (9,7 %) plus P2G (2 %)
od čega: stopa osnovnog kapitala T1	13,8 %	T1 stopa OCR-a (11,8 %) plus P2G (2 %)

* Ovo je CCyB koji izračunava institucija i primjenjuje se od datuma donošenja zajedničke odluke, koristeći poznate stope zaštitnog sloja CCyB-a i izloženosti institucije u skladu s člankom 140. Direktive 2013/36/EU.

(40). Na kraju stavka 378. Smjernica nakon riječi „ocjeni” dodaje se sljedeće: „kako je objašnjeno u sljedećim odjeljcima”.

(41). Brišu se stavci 379. i 380 Smjernica.

(42). U stavku 408. Smjernica izraz „CEBS-ovim Smjernicama za testiranje otpornosti na stres” zamjenjuje se izrazom „Smjernicama EBA-a za testiranje otpornosti institucija na stres”.

(43). U stavku 425. Smjernica riječ „rizika” dodaje se nakon riječi „ocjenom”.

(44). Tablica 9. Smjernica zamjenjuje se sljedećom:

Ocjena rizika	Mišljenje nadzornih tijela	Razmatranja o inherentnom riziku	Razmatranja o odgovarajućem upravljanju i kontrolama
1	Postoji nizak rizik značajnog bonitetnog učinka na instituciju s obzirom na razinu inherentnog rizika te upravljanje i kontrole.	<ul style="list-style-type: none"> Rizik koji proizlazi iz neusklađenosti (npr. dospijeća, valuta itd.) nije značajan / vrlo je nizak. Razina i struktura rezervi likvidnosti adekvatne su i primjerene. Razina drugih činitelja likvidnosnog rizika (npr. reputacijskog rizika, nemogućnosti prijenosa unutargrupne likvidnosti itd.) nije značajna / vrlo je niska. 	<ul style="list-style-type: none"> Postoji usklađenost između politike i strategije institucije za likvidnosni rizik i njezine ukupne strategije i sklonosti preuzimanju rizika. Organizacijski okvir za likvidnosni rizik robustan je te uključuje jasne odgovornosti i jasnu raspodjelu zadataka između osoba koje preuzimaju rizik te funkcije upravljanja rizicima i funkcije kontrole rizika.
2	Postoji umjereno nizak rizik značajnog bonitetnog učinka na instituciju s obzirom na razinu inherentnog rizika te upravljanje i kontrole.	<ul style="list-style-type: none"> Neusklađenosti (npr. dospijeća, valuta itd.) podrazumijevaju nizak do umjeren rizik. Razina i struktura rezervi likvidnosti predstavljaju nizak do umjeren rizik. Razina drugih činitelja likvidnosnog rizika (npr. reputacijskog rizika, nemogućnosti prijenosa unutargrupne likvidnosti itd.) niska je do umjeren. 	<ul style="list-style-type: none"> Sustavi za mjerenje i praćenje likvidnosnog rizika te za izvješćivanje o njemu primjereni su. Interni limiti i okvir kontrola za likvidnosni rizik pouzdani su i u skladu sa strategijom upravljanja rizicima institucije i

Ocjena rizika	Mišljenje nadzornih tijela	Razmatranja o inherentnom riziku	Razmatranja o odgovarajućem upravljanju i kontrolama
3	Postoji umjereno visok rizik značajnog bonitetnog učinka na instituciju s obzirom na razinu inherentnog rizika te upravljanje i kontrole.	<ul style="list-style-type: none"> • Neusklađenosti (npr. dospijeća, valuta itd.) podrazumijevaju umjeren do visok rizik. • Razina i struktura rezervi likvidnosti predstavljaju umjeren do visok rizik. • Razina drugih činitelja likvidnosnog rizika (npr. reputacijskog rizika, nemogućnosti prijenosa unutargrupne likvidnosti itd.) umjerena je do visoka. 	njezinom sklonošću preuzimanju rizika / tolerancijom rizika.
4	Postoji visok rizik značajnog bonitetnog učinka na instituciju s obzirom na razinu inherentnog rizika te upravljanje i kontrole.	<ul style="list-style-type: none"> • Neusklađenosti (npr. dospijeća, valuta itd.) podrazumijevaju visok rizik. • Razina i struktura rezervi likvidnosti predstavljaju visok rizik. • Razina drugih činitelja likvidnosnog rizika (npr. reputacijskog rizika, nemogućnosti prijenosa unutargrupne likvidnosti itd.) jest visoka. 	

(45). Tablica 10. Smjernica zamjenjuje se sljedećom:

Ocjena rizika	Mišljenje nadzornih tijela	Razmatranja o inherentnom riziku	Razmatranja o odgovarajućem upravljanju i kontrolama
1	Postoji nizak rizik značajnog bonitetnog učinka na instituciju s obzirom na razinu inherentnog rizika te upravljanje i kontrole.	<ul style="list-style-type: none"> • Rizik profila izvora financiranja institucije ili njegove održivosti nije značajan / vrlo je nizak. • Rizik stabilnosti izvora financiranja nije značajan. • Razina drugih činitelja rizika izvora financiranja (npr. reputacijskog rizika, pristupa tržištima financiranja itd.) nije značajna / vrlo je niska. 	<ul style="list-style-type: none"> • Postoji usklađenost između politike i strategije institucije za rizik izvora financiranja i njezine ukupne strategije i sklonosti preuzimanju rizika. • Organizacijski okvir za rizik izvora financiranja robusan je te uključuje jasne odgovornosti i jasnu raspodjelu zadataka između osoba koje preuzimaju rizik te funkcije upravljanja rizicima i funkcije kontrole rizika.
2	Postoji umjereno nizak rizik značajnog bonitetnog učinka na instituciju s obzirom na razinu inherentnog rizika	<ul style="list-style-type: none"> • Rizik profila izvora financiranja institucije ili njegove održivosti nizak je do umjeren. • Rizik stabilnosti izvora financiranja nizak je do umjeren. • Razina drugih činitelja rizika izvora financiranja (npr. 	

Ocjena rizika	Mišljenje nadzornih tijela	Razmatranja o inherentnom riziku	Razmatranja o odgovarajućem upravljanju i kontrolama
	te upravljanje i kontrole.	reputacijskog rizika, pristupa tržištima financiranja itd.) niska je do umjerena.	<ul style="list-style-type: none"> • Sustavi za mjerenje i praćenje rizika izvora financiranja te za izvješćivanje o njemu primjereni su. • Interni limiti i okvir kontrola za rizik izvora financiranja pouzdani su i u skladu sa strategijom upravljanja rizicima institucije i njezinom sklonošću preuzimanju rizika / tolerancijom rizika.
3	Postoji umjereno visok rizik značajnog bonitetnog učinka na instituciju s obzirom na razinu inherentnog rizika te upravljanje i kontrole.	<ul style="list-style-type: none"> • Rizik profila izvora financiranja institucije ili njegove održivosti umjeren je do visok. • Rizik stabilnosti izvora financiranja umjeren je do visok. • Razina drugih činitelja rizika izvora financiranja (npr. reputacijskog rizika, pristupa tržištima financiranja itd.) umjerena je do visoka. 	
4	Postoji visok rizik značajnog bonitetnog učinka na instituciju s obzirom na razinu inherentnog rizika te upravljanje i kontrole.	<ul style="list-style-type: none"> • Rizik profila izvora financiranja institucije ili njegove održivosti jest visok. • Rizik stabilnosti izvora financiranja jest visok. • Razina drugih činitelja rizika izvora financiranja (npr. reputacijskog rizika, pristupa tržištima financiranja itd.) jest visoka. 	

(46). U stavku 454. Smjernica riječ „održivosti” dodaje se nakon riječi „ocjena”.

(47). Tablica 12. Smjernica zamjenjuje se sljedećom:

Ocjena	Mišljenje nadzornih tijela	Razmatranja
1	Likvidnosna pozicija i profil izvora financiranja institucije predstavljaju nizak rizik za održivost institucije.	<ul style="list-style-type: none"> • Sposobnost preživljenja institucije i njezine rezerve likvidnosti dovoljno su iznad posebnih nadzornih kvantitativnih zahtjeva i očekuje se da će takvi ostati u budućnosti. • Struktura i stabilnost dugoročnog financiranja (> 1 godina) predstavljaju rizik koji nije značajan / vrlo nizak rizik u odnosu na aktivnosti i poslovni model institucije. • Slobodan protok likvidnosti među subjektima u grupi, ako je primjenjivo, nije otežan ili svi subjekti imaju

Ocjena	Mišljenje nadzornih tijela	Razmatranja
		<p>sposobnost preživljenja i rezerve likvidnosti koji premašuju nadzorne zahtjeve.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Institucija ima uvjerljiv i vjerodostojan plan za nepredviđene okolnosti u pogledu likvidnosti koji ima potencijal za učinkovitost ako bude potrebno.
2	Likvidnosna pozicija i/ili profil izvora financiranja institucije predstavljaju umjereno nisku razinu rizika za održivost institucije.	<ul style="list-style-type: none"> • Sposobnost preživljenja institucije i njezine rezerve likvidnosti iznad su posebnih nadzornih kvantitativnih zahtjeva, ali postoji rizik da neće takvi ostati u budućnosti. • Struktura i stabilnost dugoročnog financiranja (> 1 godina) predstavljaju nisku razinu rizika u odnosu na aktivnosti i poslovni model institucije. • Slobodan protok likvidnosti među subjektima u grupi, ako je primjenjivo, jest ili bi mogao biti malo otežan. • Institucija ima uvjerljiv i vjerodostojan plan za nepredviđene okolnosti u pogledu likvidnosti koji, iako sadržava određene rizike, može biti uspješno proveden ako bude potrebno.
3	Likvidnosna pozicija i/ili profil izvora financiranja institucije predstavljaju umjereno visoku razinu rizika za održivost institucije.	<ul style="list-style-type: none"> • Sposobnost preživljenja institucije i njezine rezerve likvidnosti pogoršavaju se i/ili se nalaze na razini ispod posebnih nadzornih kvantitativnih zahtjeva i postoje razlozi za zabrinutost glede sposobnosti institucije da se pravovremeno ponovno uskladi s ovim zahtjevima. • Struktura i stabilnost dugoročnog financiranja (> 1 godina) predstavljaju umjerenu razinu rizika u odnosu na aktivnosti i poslovni model institucije.

Ocjena	Mišljenje nadzornih tijela	Razmatranja
		<ul style="list-style-type: none"> Slobodan protok likvidnosti među subjektima u grupi, ako je primjenjivo, jest otežan. Institucija ima plan za nepredviđene okolnosti u pogledu likvidnosti koji vjerojatno neće biti učinkovit.
4	Likvidnosna pozicija i/ili profil izvora financiranja institucije predstavljaju visoku razinu rizika za održivost institucije.	<ul style="list-style-type: none"> Sposobnost preživljenja institucije i njezine rezerve likvidnosti naglo se pogoršavaju i/ili se nalaze na razini ispod posebnih nadzornih kvantitativnih zahtjeva i postoje ozbiljni razlozi za zabrinutost glede sposobnosti institucije da se pravovremeno ponovno uskladi s ovim zahtjevima. Struktura i stabilnost dugoročnog financiranja (> 1 godina) predstavljaju visoku razinu rizika u odnosu na aktivnosti i poslovni model institucije. Slobodan protok likvidnosti među subjektima u grupi, ako je primjenjivo, ozbiljno je otežan. Institucija nema plan za nepredviđene okolnosti u pogledu likvidnosti ili ima plan koji je očito neadekvatan.

(48). U stavku 463. Smjernica riječ „održivosti” umeće se između riječi „ocjeni” i „utemeljenoj”.

(49). Tablica 13. Smjernica zamjenjuje se sljedećom:

Ocjena	Mišljenje nadzornih tijela	Razmatranja
1	Identificirani rizici predstavljaju nisku razinu rizika za održivost institucije.	<ul style="list-style-type: none"> Poslovni model i strategija institucije ne izazivaju zabrinutost. Interno upravljanje i kontrolni sustavi na razini institucije ne izazivaju zabrinutost. Rizici za kapital i likvidnost institucije ne predstavljaju značajan / predstavljaju vrlo nizak rizik od značajnog bonitetnog učinka. Struktura i iznos regulatornog kapitala ne izazivaju zabrinutost.

Ocjena	Mišljenje nadzornih tijela	Razmatranja
		<ul style="list-style-type: none"> • Likvidnosna pozicija i profil izvora financiranja institucije ne izazivaju zabrinutost. • Ukupna mogućnost oporavka institucije ne izaziva zabrinutost.
2	Identificirani rizici predstavljaju umjereno nizak rizik za održivost institucije.	<ul style="list-style-type: none"> • Postoji niska do umjerena razina zabrinutosti glede poslovnog modela i strategije institucije. • Postoji niska do umjerena razina zabrinutosti glede upravljanja institucijom ili kontrolnih sustava na razini institucije. • Postoji nizak do umjeren rizik od značajnog bonitetnog učinka rizika za kapital i likvidnost. • Postoji niska do umjerena razina zabrinutosti glede strukture i iznosa regulatornog kapitala. • Postoji niska do umjerena razina zabrinutosti glede likvidnosne pozicije i/ili profila izvora financiranja institucije. • Postoji niska do umjerena razina zabrinutosti glede ukupne mogućnosti oporavka institucije.
3	Identificirani rizici predstavljaju umjereno visok rizik za održivost institucije.	<ul style="list-style-type: none"> • Postoji umjerena do visoka razina zabrinutosti glede poslovnog modela i strategije institucije. • Postoji umjerena do visoka razina zabrinutosti glede upravljanja institucijom ili kontrolnih sustava na razini institucije. • Postoji umjeren do visok rizik od značajnog bonitetnog učinka rizika za kapital i likvidnost. • Postoji umjerena do visoka razina zabrinutosti glede strukture i iznosa regulatornog kapitala institucije. • Postoji umjerena do visoka razina zabrinutosti glede likvidnosne pozicije i/ili profila izvora financiranja institucije. • Postoji umjerena do visoka razina zabrinutosti glede ukupne mogućnosti oporavka institucije.
4	Identificirani rizici predstavljaju visok rizik za održivost institucije.	<ul style="list-style-type: none"> • Postoji visoka razina zabrinutosti zbog poslovnog modela i strategije institucije.

Ocjena	Mišljenje nadzornih tijela	Razmatranja
		<ul style="list-style-type: none"> • Postoji visoka razina zabrinutosti glede upravljanja institucijom ili kontrolnih sustava na razini institucije. • Postoji visok rizik od značajnog bonitetnog učinka zbog rizika za kapital i likvidnost. • Postoji visoka razina zabrinutosti glede strukture i iznosa regulatornog kapitala. • Postoji visoka razina zabrinutosti glede likvidnosne pozicije i/ili profila izvora financiranja institucije. • Postoji visoka razina zabrinutosti glede ukupne mogućnosti oporavka institucije.
F	Smatra se da institucija propada ili da joj prijete propast.	<ul style="list-style-type: none"> • Postoji neposredan rizik za održivost institucije. • Institucija ispunjava uvjete prema kojima se smatra da propada ili joj prijete propast, kako je navedeno u članku 32. stavku 4. Direktive 2014/59/EU¹³

(50). Stavak 465. Smjernica zamjenjuje se sljedećim:

„Nadležna tijela trebala bi nametnuti dodatne kapitalne zahtjeve i utvrditi očekivanja u pogledu regulatornog kapitala postavljanjem TSCR-a i utvrđivanjem P2G-a, ako je primjenjivo, u skladu s postupkom i kriterijima navedenim u glavi 7.”

(51). Sljedeći pododjeljak dodaje se nakon stavka 476. Smjernica:

Nadzorne mjere utemeljene na ishodu kvalitativne provjere testiranja otpornosti na stres

514. Na temelju rezultata kvalitativnog pregleda programa testiranja otpornosti na stres i ako se utvrde nedostaci, nadležna tijela trebaju zatražiti od institucije:

- izradu plana korektivnih mjera usmjerenog na poboljšanje programa i praksi testiranja otpornosti na stres. Ako se identificiraju značajni nedostaci s obzirom na način na koji institucija postupa s rezultatima testiranja otpornosti na stres ili ako se upravljačke mjere ne smatraju vjerodostojnima, nadležna tijela trebala bi od institucije zahtijevati poduzimanje dodatnih korektivnih mjera, uključujući zahtjeve za izmjenu plana kapitala institucije;

¹³ Nadležno tijelo stavlja je da (1) institucija krši, ili postoje objektivni elementi na temelju kojih se utvrđuje da će institucija uskoro prekršiti, zahtjeve za zadržavanje odobrenja za rad na način kojim bi se opravdalo oduzimanje odobrenja za rad od strane nadležnog tijela, pri čemu razlozi uključuju ali se ne ograničavaju na gubitke koje je institucija pretrpjela ili je moguće da će pretrpjeti, a kojima će se istrošiti sav njezin regulatorni kapital ili njegov znatan iznos; (2) imovina institucije manja je od njezinih obveza ili postoje objektivni elementi na temelju kojih se utvrđuje da će imovina institucije uskoro biti manja od obveza; (3) institucija nije u mogućnosti podmiriti svoje dugove ili druge obveze po njihovu dospelju ili postoje objektivni elementi na temelju kojih se utvrđuje da ih institucija uskoro neće moći ispuniti.

- b. ako je primjenjivo, provedbu specifičnih propisanih scenarija (ili njihovih elemenata) ili upotrebu specifičnih pretpostavki.
515. Nadalje, nadležna tijela mogu primijeniti i druge nadzorne mjere, koje su navedene u člancima 104. i 105. Direktive 2013/36/EU, ako su one prikladnije za rješavanje utvrđenih nedostataka opisanih u ovom odjeljku.
516. Valja napomenuti da bi nadzorna procjena rezultata povratnog testiranja otpornosti na stres trebala pomoći pri procjeni održivosti i opstojnosti poslovnog modela te procjeni scenarija upotrijebljenih za potrebe ICAAP-a i ILAAP-a, kao i planiranja oporavka.
517. Nadležna tijela također bi trebala upotrebljavati rezultate povratnih testiranja otpornosti na stres koja provode institucije kako bi se uzele u obzir moguće sistemske posljedice. Ako nekoliko institucija utvrdi slične scenarije povratnog testiranja otpornosti na stres koji bi ove institucije izložili ozbiljnim ranjivostima, takvi se scenariji trebaju analizirati kao upozorenje o mogućim sistemskim posljedicama. Nadležna tijela trebala bi u takvim slučajevima obavijestiti relevantna imenovana tijela o postavkama utvrđenih scenarija stresa.
- (52). Nakon stavka 499. Smjernica dodaju se sljedeći odjeljci:

10.6 Reakcija nadzornog tijela ako TSCR nije ispunjen

541. TSCR je pravno obvezujući zahtjev koji institucije moraju ispunjavati u svakom trenutku, uključujući i u stresnim uvjetima. U slučaju da se TSCR utvrđen u skladu s ovim smjernicama prestane ispunjavati, nadležna tijela trebala bi razmotriti dodatne ovlasti intervencije u skladu s Direktivama 2013/36/EU i 2014/59/EU, uključujući oduzimanje odobrenja za rad u skladu s člankom 18. točkom (d) Direktive 2013/36/EU, primjenu mjera rane intervencije u skladu s člankom 27. Direktive 2014/59/EU i sanacijske mjere u skladu s tom Direktivom. Pri izvršavanju tih ovlasti nadležna tijela trebala bi razmotriti jesu li mjere razmjerne okolnostima i njihovoj prosudbi o vjerojatnom razvoju situacije.
542. Treba razmotriti i kršenje TSCR-a pri utvrđivanju propada li institucija ili joj prijeti propast u skladu s člankom 32. stavkom 4. točkom (a) Direktive 2014/59/EU i Smjernicama EBA-e u vezi s tumačenjem različitih okolnosti u kojima se smatra da institucija propada ili joj prijeti propast jer je to jedan od uvjeta pod kojim nadležna tijela mogu oduzeti odobrenje za rad u skladu s člankom 18. točkom (d) Direktive 2013/36/EU.

10.7 Reakcija nadzornog tijela ako P2G nije ispunjen

543. Nadležna tijela trebala bi pratiti osiguravaju li institucije iznos regulatornog kapitala koji se očekuje prema P2G-u i održavaju li ga tijekom vremena.

544. Kada regulatorni kapital institucije padne ili je vjerojatno da će pasti ispod razine određene pomoću P2G-a, nadležno tijelo trebalo bi očekivati da će ga institucija o tome obavijestiti i da će pripremiti revidirani plan kapitala. U svojoj obavijesti institucija treba objasniti koje će je nepovoljne posljedice vjerojatno prisiliti da to učini i koje su mjere predviđene za konačnu ponovnu uspostavu usklađenosti s P2G-om u okviru pojačanog nadzornog dijaloga.
545. U pravilu postoje tri situacije u kojima je moguće da institucije ne ispune svoj P2G, a koje bi nadležno tijelo trebalo razmotriti.
- Kada razina regulatornog kapitala padne ispod razine P2G-a (ali i dalje ostane iznad OCR-a) u okolnostima koje su tipične za instituciju ili vanjske okolnosti u kojima se materijaliziraju rizici za čije pokriće služi P2G, institucija može privremeno poslovati ispod razine P2G-a pod uvjetom da nadležno tijelo smatra da je revidirani plan kapitala vjerodostojan u skladu s kriterijima navedenima u odjeljku 7.7.3. Nadležno tijelo također može razmotriti prilagodbu razine P2G-a prema potrebi.
 - Ako razina regulatornog kapitala padne ispod razine P2G-a (ali i dalje ostane iznad OCR-a) u okolnostima koje su tipične za instituciju ili u vanjske okolnosti kao posljedica materijalizacije rizika za čije pokriće P2G ne služi, nadležna tijela trebala bi očekivati da institucija podigne razinu regulatornog kapitala na razinu P2G-a unutar odgovarajućeg vremenskog okvira.
 - Ako institucija zanemari P2G, ne uključi ga u okvir upravljanja rizicima ili ne dosegne dovoljan iznos regulatornog kapitala za ispunjavanje P2G-a u rokovima utvrđenima u skladu sa stavkom 397., to može dovesti do toga da nadležna tijela primijene dodatne nadzorne mjere koje su navedene u odjeljcima 10.3. i 10.5. Nadležno tijelo po potrebi može preispitati razinu dodatnih kapitalnih zahtjeva u skladu s glavom 7.
546. Neovisno o pojedinačnim nadzornim odgovorima u skladu s prethodnim stavkom, nadležna tijela također mogu razmotriti primjenu drugih kapitalnih mjera i dodatnih nadzornih mjera navedenih u odjeljcima 10.3. i 10.5. ako se to smatra prikladnijim za otklanjanje razloga pada regulatornog kapitala ispod razine utvrđene u okviru P2G-a.
- (53). Stavak 503. Smjernica zamjenjuje se sljedećim:
„Ako zbog svojih specifičnih postavki makrobonitetna mjera ne obuhvaća određenu instituciju (kao što je već spomenuto), nadležna tijela mogu razmotriti, nakon savjetovanja s relevantnim imenovanim tijelom, proširenje učinaka mjere izravno na tu instituciju (npr. primjenom ekvivalentnih pondera rizika na određene kategorije izloženosti na koje makrobonitetna mjera cilja).”
- (54). Nakon stavka 518. Smjernica dodaju se sljedeći stavci:
„566. Sve relevantne informacije koje se odnose na određivanje P2G-a (uključujući njegovu veličinu, sastav regulatornog kapitala za njegovo pokriće i reakciju nadzornog tijela) za matične

institucije ili institucije kćeri unutar prekogranične grupe trebaju se razmjenjivati među nadležnim tijelima kao dio postupka donošenja zajedničke odluke u skladu s člankom 113. Direktive 2013/36/EU. Nadležna tijela posebno bi trebala raspraviti pristup utvrđivanja P2G-a na pojedinačnoj razini kada nisu dostupni podaci iz nadzornog testiranja otpornosti stresa na pojedinačnoj razini ili, prema potrebi, dogovoriti primjenu P2G-a samo na konsolidiranoj razini.

567. Ako je P2G utvrđen, relevantne informacije trebalo bi na primjeren način odraziti u dokumentu zajedničke odluke sastavljenom u skladu s člankom 113. Direktive 2013/36/EU i Provedbenom uredbom Komisije (EU) br. 710/2014 te navesti kao ‚informativne napomene‘, kao i u primjeni drugih nadzornih mjera koje su službeno izvan okvira zajedničke odluke.”

(55). Nakon stavka 520. Smjernica dodaje se nova glava 12. kako slijedi:

Glava 12. Nadzorno testiranje otpornosti na stres

12.1 Upotreba nadzornog testiranja otpornosti na stres koje provode nadležna tijela

570. Također na temelju članka 100. Direktive 2013/36/EU, nadležna tijela trebala bi se služiti nadzornim testiranjem otpornosti na stres kako bi se olakšala provedba SREP-a te posebno nadzorna procjena njegovih ključnih elemenata, koji su opisani u glavama od 4. do 9. Nadzorno testiranje otpornosti na stres trebalo bi pomoći nadležnim tijelima, ako je primjenjivo, sa sljedećim:

- a. procjenom pojedinačnih rizika za kapital institucije, kako je navedeno u glavi 6., ili rizika likvidnosti i izvora financiranja, kako je navedeno u glavi 8.;
- b. procjenom pouzdanosti programa institucije za testiranje otpornosti na stres, kao i važnosti, jačine i vjerodostojnosti scenarija institucije za testiranja otpornosti na stres koja se koriste za potrebe ICAAP-a i ILAAP-a. To može uključivati preispitivanje glavnih pretpostavki i činitelja rizika institucije;
- c. procjenom sposobnosti institucije da ispuni TSCR i OCR u kontekstu procjene adekvatnosti kapitala, kako je navedeno u odjeljku 7.7. Ovisno o obuhvatu i vrsti nadzornog testiranja otpornosti na stres, ova procjena može biti ograničena na samo neke elemente TSCR-a koji su obuhvaćeni postavkama nadzornog testiranja otpornosti na stres (npr. dodatni kapitalni zahtjevi za pojedinačne kategorije rizika, ako testiranje otpornosti na stres obuhvaća samo takve kategorije rizika);
- d. utvrđivanjem P2G-a za institucije;
- e. utvrđivanjem mogućih ranjivosti ili slabosti upravljanja rizicima i kontrole rizika institucije u pojedinačnim područjima rizika;

- f. utvrđivanjem mogućih nedostataka u cjelokupnim sustavima upravljanja ili kontrolama na razini institucije: nadležna tijela trebala bi smatrati nadzorno testiranje otpornosti na stres dodatnim izvorom informacija u svrhu SREP procjene internog upravljanja i kontrola na razini institucije iz glave 5. Točnije, ako nadležno tijelo pomoću nadzornog testiranja otpornosti na stres utvrdi nedostatke u programima institucije za testiranje otpornosti na stres ili njezinoj podatkovnoj infrastrukturi za upravljanje rizicima, potrebno ih je uzeti u obzir prilikom procjene cjelokupnog okvira upravljanja i upravljanja rizicima te institucije;
- g. utvrđivanjem posebnih kvantitativnih likvidnosnih zahtjeva u kontekstu procjene adekvatnosti likvidnosti, pogotovo u slučaju kada nadležno tijelo nije razvilo posebne nadzorne referentne vrijednosti za likvidnosne zahtjeve. Određeni elementi nadzornog testiranja otpornosti na stres likvidnosti trebali bi se, prema potrebi, upotrebljavati kao ulazni parametri pri određivanju posebnih zahtjeva za likvidnost institucija (npr. komparativna analiza u nepovoljnim scenarijima neto novčanih odljeva i prihvatljive likvidne imovine tijekom određenih razdoblja, procjena rasporeda dospijeća u stresnim uvjetima), kako je navedeno u odjeljku 9.4.

571. Nadalje, nadzorno testiranje otpornosti na stres trebalo bi pomoći nadležnim tijelima da procijene procedure organizacije nadzora i planiraju nadzorne resurse, uzimajući u obzir i ostale relevantne informacije, posebno za učestalije i detaljnije procjene pojedinih SREP elemenata u slučaju institucija koje ne pripadaju 1. kategoriji, te u svrhu utvrđivanja obuhvata plana nadzora propisanog člankom 99. Direktive 2013/36/EU.

572. Nadležna tijela također bi trebala, prema potrebi, upotrebljavati scenarije i rezultate nadzornog testiranja otpornosti na stres kao dodatne izvore informacija u procjeni planova oporavka institucija, posebno pri procjeni izbora i jačine scenarija i pretpostavki koje upotrebljava institucija. U ovoj procjeni scenariji nadzornog testiranja otpornosti na stres trebali bi se, prema potrebi, upotrebljavati kao referentna točka za procjenu vlastitih scenarija i pretpostavki institucije, posebice ako zadovoljavaju uvjete utvrđene u Smjernicama EBA-e o nizu scenarija koji se trebaju primijeniti u planovima oporavka.

573. Nadležna tijela također bi trebala, prema potrebi, upotrijebiti rezultate nadzornog testiranja otpornosti na stres kao pomoć pri analizi koja je potrebna u svrhu davanja različitih suglasnosti i odobrenja propisanih Uredbom (EU) br. 575/2013 ili Direktivom 2013/36/EU, primjerice u odnosu na kvalificirane udjele, spajanja odnosno pripajanja i preuzimanja te otkup dionica.

574. Nadležna tijela također bi trebala upotrebljavati rezultate nadzornog testiranja otpornosti na stres, prema potrebi, kao pomoć pri tematskoj analizi potencijalnih ranjivosti grupe institucija sličnih rizičnih profila.

575. Nadležna tijela također bi trebala, prema potrebi, upotrebljavati nadzorna testiranja otpornosti na stres kao način motiviranja institucija da poboljšaju vlastito testiranje otpornosti na stres i sposobnost upravljanja rizicima: točnije, nadzorno testiranje stresa s pristupom odozdo prema gore moglo bi potaknuti institucije na daljnji razvoj i poboljšanje njihova objedinjavanja podataka, modeliranja rizika i IT alata za potrebe testiranja otpornosti na stres i upravljanja rizicima.

12.2 Ključni elementi nadzornog testiranja otpornosti na stres

576. Prilikom odlučivanja o ključnim elementima nadzornog testiranja otpornosti na stres nadležna tijela trebaju razmotriti, između ostalog, sljedeće:
- a. obuhvat, u smislu obuhvaćanja određenih pojedinačnih ili višestrukih rizičnih faktora, određenih pojedinačnih portfelja ili aktivnosti ili sektora / geografskih područja, svih ili više portfelja;
 - b. postavke, u smislu sljedećeg: (1) analize osjetljivosti (s jednim faktorom ili jednostavne s više faktora), (2) analize scenarija ili (3) povratnog testiranja otpornosti na stres. Nadležna tijela trebala bi odabrati postavke koje su najprikladnije za postizanje cilja testiranja otpornosti na stres: analiza osjetljivosti s jednim rizičnim faktorom ili više rizičnih faktora trebala bi imati prednost prilikom procjene pojedinačnog rizika za kapital ili rizika za likvidnost ili izvore financiranja, analiza scenarija trebala bi imati prednost kada se traži procjena ukupne adekvatnosti kapitala, dok se povratno testiranje otpornosti na stres može, među ostalim, smatrati prikladnim za procjenu ozbiljnosti scenarija koje upotrebljava institucija;
 - c. obuhvat, u smislu opsega pokrivanja prekograničnih grupa: u svrhu procjene ukupne adekvatnosti kapitala grupe, nadležna tijela trebala bi osigurati da se u testiranju otpornosti na stres uzmu u obzir svi relevantni subjekti grupe;
 - d. uzorak institucija obuhvaćenih testiranjem otpornosti na stres: pri planiranju nadzornog testiranja otpornosti na stres za više od jedne institucije, nadležna tijela trebala bi uzeti u obzir primjeren uzorak za potrebe provedbe, posebno pri upotrebi nadzornog testiranja otpornosti na stres za tematske procjene pojedinih poslovnih linija/modela ili studija učinka/procjena;
 - e. pristup (testiranje otpornosti na stres odozgo prema dolje ili odozdo prema gore, kombinacija obaju pristupa, propisivanje specifičnih „anchor” scenarija za institucije).
577. Prilikom osmišljanja i provedbe nadzornog testiranja otpornosti na stres za potrebe SREP-a, nadležna tijela trebala bi razmotriti rezultate preispitivanja kvalitete imovine (AQR), ako postoje, ako su primjereni i ako već nisu uključeni u financijska izvješća institucija. Kombinacija nadzornog testiranja otpornosti na stres i preispitivanja kvalitete imovine može se smatrati korisnom jer osigurava točno izvješćivanje o bilančnim pozicijama institucija obuhvaćenih nadzornim testiranjem otpornosti na stres s unaprijedom i usporedivim polaznim točkama unutar institucija koje su obuhvaćene uzorkom.
578. Nadležna tijela također mogu razmotriti postavljanje unaprijed definiranih ciljanih stopa kapitala, posebice u kontekstu testiranja otpornosti na stres na razini sustava (uključujući testiranje otpornosti na stres na razini zemlje) ili postavljanje općih ili idiosinkratskih pragova. U takvim slučajevima oni moraju biti prikladni i uzimati u obzir ciljeve nadzornih tijela. Takve se ciljane stope ili pragovi trebaju dosljedno primjenjivati na institucije obuhvaćene nadzornim testiranjem otpornosti na stres.

12.3 Organizacijski i upravljački mehanizmi unutar nadležnih tijela

579. Nadležna tijela bi trebala uspostaviti djelotvoran plan nadzornog testiranja otpornosti na stres. Taj bi plan trebao biti podržan odgovarajućim organizacijskim, upravljačkim i IT mehanizmima kako bi se osigurala odgovarajuća učestalost provedbe testiranja otpornosti na stres. Plan nadzornog testiranja otpornosti na stres trebao bi pridonijeti učinkovitoj provedbi plana nadzora za pojedinačne institucije. Plan bi također trebao odražavati način na koji nadležno tijelo donosi odluke o odabiru oblika nadzornog testiranja otpornosti na stres ovisno o ciljevima svake provedbe.
580. Upravljački, organizacijski i IT mehanizmi koji podržavaju plan nadzornog testiranja otpornosti na stres trebali bi uključivati barem sljedeće:
- a. zadovoljavajuću razinu ljudskih i materijalnih resursa, podatkovnu i IT infrastrukturu za postavljanje i provođenje nadzornog testiranja otpornosti na stres. Plan nadzornog testiranja otpornosti na stres treba biti podržan primjerenim podacima i prikladnim metodološkim pristupom koji obuhvaća sve aspekte, uključujući scenarije i pretpostavke (npr. predlošci, upute, dokumentacija), te osigurava fleksibilnost i odgovarajuće razine kvalitete i kontrole;
 - b. proces osiguranja kvalitete koji pokriva postavke, razvoj i provedbu testiranja otpornosti na stres i usporedivost rezultata unutar institucija;
 - c. integraciju testiranja otpornosti na stres u ostale relevantne nadzorne procese. Stoga, kada je to potrebno te u skladu sa svim pravnim ograničenjima, organizacija bi trebala omogućiti unutarnju razmjenu informacija i upotrebu svih aspekata plana testiranja otpornosti na stres (npr. kvantitativne i kvalitativne rezultate).
581. U sklopu upravljačkih mehanizama nadležna tijela trebala bi osigurati da se plan nadzornog testiranja otpornosti na stres redovito pregledava, kako kvalitativno tako i kvantitativno, kako bi se osiguralo da je primjeren.
582. Nadležna tijela trebala bi osigurati da postoje procesi i mehanizmi za učinkovit dijalog s institucijama u vezi s nadzornim testiranjima otpornosti na stres i njihovim rezultatima. Taj bi dijalog trebao odražavati planirane ciljeve, trebao bi se uspostaviti posebice, ali ne i isključivo, kada se nadzorna testiranja otpornosti na stres provode u svrhu procjene ukupne adekvatnosti kapitala institucija i trebao bi biti organiziran u općenitijem kontekstu SREP procjena, kako je navedeno u ovim smjernicama. Za potrebe takvog dijaloga na tehničkoj i upravljačkoj razini nadležna tijela trebala bi prema potrebi osigurati:
- a. pružanje odgovarajućih, dovoljno detaljnih i preciznih objašnjenja i smjernica institucijama o primjeni metodologija i pretpostavki koje se upotrebljavaju u testiranju otpornosti na stres s pristupom odozdo prema gore;
 - b. pružanje odgovarajućih, dovoljno detaljnih i točnih uputa institucijama u vezi s pomoćnim podacima koje institucije trebaju dostaviti nadležnim tijelima zajedno s rezultatima testiranja otpornosti na stres;
 - c. davanje objašnjenja institucijama nakon rasprave, prema potrebi, o rezultatima nadzornih testiranja otpornosti na stres koji vode do primjene nadzornih mjera.

Nadležna tijela to bi trebala razmotriti posebice u kontekstu testiranja otpornosti na stres na razini sustava kao okidača nadzornih mjera.

583. Prilikom primjene nadzornog testiranja otpornosti na stres na prekogranične grupe i njihove subjekte, nadležna tijela trebala bi razmjenjivati informacije i, ako je u praksi primjenjivo, na odgovarajući način raspravljati o procesu u okviru kolegija nadzornih tijela. Nadležna tijela trebala bi osobito osigurati da se relevantne pojedinosti o metodologijama, scenarijima i glavnim pretpostavkama, kao i rezultati nadzornih testiranja otpornosti na stres, pogotovo oni koji se odnose na procjene adekvatnosti kapitala ili likvidnosti, stave na raspolaganje i da se o njima raspravlja.
584. Nadležna tijela također bi trebala utvrditi koje informacije o nadzornim testiranjima otpornosti na stres i njihovim rezultatima mogu biti objavljene, uzimajući u obzir namjeravanu svrhu nadzornih testiranja otpornosti na stres. Pri odlučivanju o javnoj objavi rezultata ili metodologija nadzornih testiranja otpornosti na stres nadležna tijela trebala bi razmotriti svoju ulogu u provedbi i odabrani pristup (testiranje otpornosti na stres odozgo prema dolje i odozdo prema gore) i opseg svoje analize koja bi popratila objavljene rezultate.

12.4 Razmatranja o procesu i metodologijama

585. Plan nadzornog testiranja otpornosti na stres koji utvrde nadležna tijela trebao bi osigurati barem sljedeće:
- a. pri osmišljavanju metodologija i pretpostavki za upotrebu u nadzornim testiranjima otpornosti na stres nadležna tijela trebala bi odrediti postavke i obilježja provedbe koji su najprikladniji za namjeravanu svrhu, tj. koji su povezani s nadzornim (ili drugim) ciljevima koje je odredilo nadležno tijelo;
 - b. pri provedbi nadzornog testiranja otpornosti na stres na širem uzorku institucija nadležna tijela mogu razmotriti izradu nadzornog testiranja otpornosti na stres za različite kategorije institucija koje su opisane u odjeljku 2.4., osobito ako se provode u skladu s pristupom odozgo prema dolje;
 - c. nadležna tijela trebala bi razmotriti odgovarajuće vremenske okvire za provođenje nadzornog testiranja otpornosti na stres, uključujući vremenski horizont scenarija i razdoblje tijekom kojeg se analiziraju mjere u vezi s upravljanjem koje predlažu institucije vezano uz provedbu testiranja otpornosti na stres. Vremenskim okvirima za provedbu trebao bi se također uzeti u obzir dijalog s institucijom, ako je to bitno za namjeravanu svrhu provedbe, i stupanj u kojem će informacije koje su dostavile institucije koje sudjeluju biti relevantne;
 - d. nadležna tijela trebala bi razmotriti, ako je to bitno za namjeravanu svrhu provedbe, sve poznate buduće regulatorne promjene koje utječu na instituciju unutar opsega i razdoblja provedbe.

586. U slučaju analize scenarija testiranja otpornosti na stres, nadležna tijela trebala bi odlučiti hoće li provesti jedan scenarij koji će se primjenjivati na sve institucije uključene u opseg provedbe, razviti specifične scenarije za pojedine institucije (što se ne smije smatrati oslobađanjem institucija od odgovornosti za izradu vlastitih scenarija za potrebe testiranja otpornosti na stres u okviru ICAAP-a i ILAAP-a) ili primijeniti kombinaciju obaju pristupa. Nadležna tijela trebala bi razmotriti mogućnost prijenosa kapitala i likvidnih sredstava u stresnim uvjetima i eventualne prepreke, uključujući pravne i operativne prepreke, koje mogu postojati.

587. Nadalje, pri izradi metodologija za nadzorno testiranje otpornosti na stres potrebno je uzeti u obzir sljedeće aspekte:

- a. za potrebe procjene adekvatnosti kapitala nadležna tijela trebala bi razmotriti utjecaj testiranja otpornosti na stres na račun dobiti i gubitka institucije, njezinu bilancu, iznos izloženosti riziku i omjer financijske poluge te analizirati utjecaj testiranja otpornosti na stres na stope kapitala institucija obuhvaćenih provedbom testiranja;
- b. za potrebe testiranja otpornosti na stres uz pristup ispitivanja odozdo prema gore nadležna tijela trebala bi razmotriti u kojoj mjeri ona propisuju metodologije za modeliranje bilance i računa dobiti i gubitka institucija. Bilance institucija mogu se okvirno smatrati statičnima, što omogućuje nadležnim tijelima da procjenjuju trenutačne rizike tijekom vremena. Alternativno, može se dopustiti da bilance budu dinamične, čime se omogućuje, na primjer, daljnje anticipativno istraživanje o tome kako bi se poslovni planovi institucija mogli razvijati u scenariju stresa ili kako bi se kreditni volumeni mogli razvijati tijekom vremena. Radi lakše usporedivosti nadležna tijela mogu razmotriti odabir pristupa statične bilance. S druge strane, za bolje povratne informacije o namjeravanim ili planiranim reakcijama institucija na stresove i šokove, prednost se može dati pristupu dinamične bilance;
- c. nadležna tijela trebala bi razmotriti kako uzeti u obzir sustavne povratne informacije ili sekundarne učinke testiranja otpornosti na stres, prema potrebi, uvažavajući ograničenja pružanja *ex ante* pretpostavki u slučaju testiranja otpornosti na stres odozdo prema gore;
- d. za potrebe nadzornog testiranja otpornosti na stres odozdo prema gore nadležna tijela trebala bi nastojati na dosljedan i pravilan način razmotriti učinke takvih testiranja na institucije obuhvaćene nadzornim testiranjem otpornosti na stres, osiguravajući jednake uvjete svim subjektima. Nadležna tijela također bi trebala razmotriti u kojoj mjeri rezultati testiranja otpornosti na stres odražavaju razlike među institucijama koje proizlaze iz odabranog modeliranja i prosudbi, a ne iz stvarnih razlika u rizicima kojima su izložene.

588. Nadležna tijela bi trebala procijeniti rizik modela u različitim testiranjima otpornosti na stres i imati pristup različitim vrstama usporednih informacija. Preporučuje se, prema potrebi, sagledati nekoliko perspektiva ili referentnih vrijednosti. Važno je priznati da su svi modeli nesavršeni i jasno utvrditi poznate i potencijalne slabosti. Razumijevanje tih ograničenja i slabosti modela za

testiranje otpornosti na stres pojedinačnih institucija može pridonijeti procesu nadzornog testiranja otpornosti na stres i ublažiti potencijalne probleme koji proizlaze iz rizika modela.

(56). Stavak 522. izmijenjen je kako slijedi:
„Nadležna tijela trebala bi provesti ove smjernice i uključiti ih u svoje nadzorne procese i procedure do 1. siječnja 2016.¹⁴”

(57). Izbrisani su Prilozi od 2. do 4.

(58). Smjericama se dodaju sljedeći prilozi:

Prilog 2. Ključne značajke P2R-a i P2G-a i njihove razlike

	P2R	P2G
Priroda	Zahtjev iznad 1. stupa i ispod zahtjeva za kombinirani zaštitni sloj utvrđen u skladu s člankom 104. CRD-a	Očekivanje na razini iznad zahtjeva za kombinirani zaštitni sloj
Područje primjene	(1) Rizik neočekivanih gubitaka tijekom 12 mjeseci koji nije obuhvaćen minimalnim zahtjevima; (2) rizik očekivanih gubitaka tijekom 12 mjeseci koji nije dovoljno pokriven rezervacijama; (3) rizik podcijenjenosti rizika zbog nedostataka modela; (4) rizici koji proizlaze iz nedostataka upravljanja ¹⁵	Kvantitativni rezultati relevantnih testiranja otpornosti na stres (ostala potencijalna područja koja treba dodatno istražiti)
Određivanje	Izračun na temelju ICAAP-a kao početne točke, ako se procijeni pouzdanim, uz potporu, primjerice, nadzornih referentnih vrijednosti koje se primjenjuju u odnosu na izračune ICAAP-a, prosudbu nadzornih tijela itd. ¹⁶	Izračun na temelju maksimalnog učinka nepovoljnog scenarija na omjer CET1, prilagođen, na primjer, za vjerodostojne mjere ublažavanja i druge čimbenike, i prijeboj s regulatornim kapitalom namijenjenim za ispunjavanje CCB-a i u iznimnim slučajevima CCyB-a ako pokriva iste one rizike koji su pretpostavljeni u testiranju otpornosti na stres

¹⁴ Revidirane Smjernice o SREP-u primjenjuju se od 1. siječnja 2019.

¹⁵ Vidjeti stavak 348.

¹⁶ Vidjeti stavak 349.

<u>P2R</u>		<u>P2G</u>
Kvaliteta kapitala	Prihvatljivi regulatorni kapital, barem u istom odnosu kao i 1. stup	Samo CET1
Važnost za ograničenja raspodjele prema članku 141. Direktive 2013/36/EU	Da	Ne
Obavijest instituciji	Udio omjera TSCR-a određen u odnosu na sve omjere 1. stupa (ukupni regulatorni kapital, T1, CET1)	Kao zaseban omjer, a ne udio TSCR-a ili OCR-a, objašnjava kako to utječe na sve stope kapitala (T1 i ukupni regulatorni kapital)
Usklađenost	Zahtjevi koji moraju biti ispunjeni u svakom trenutku, uključujući i u stresnim uvjetima	Očekuje se da će institucije uključiti P2G u svoje planiranje kapitala, upravljanje rizicima i planove oporavka i poslovati iznad razine P2G-a
Odgovor nadzornih tijela na kršenja	Mogu se primijeniti sve nadzorne mjere; kršenje je mogući uvjet za oduzimanje odobrenja za rad; smatra se da institucija koja prekrši zahtjev propada ili da joj prijete propast za potrebe sanacije	Ne postoji automatska poveznica između pada razine regulatornog kapitala ispod P2G-a i specifičnih nadzornih mjera, ali će pokrenuti pojačani nadzorni dijalog s institucijom jer postoji potreba za osiguranjem vjerodostojnog plana kapitala

Prilog 3. Pregled ažuriranja Smjernica o SREP-u tijekom 2017.

Ažuriranja/izmjene Smjernica o SREP-u tijekom 2017.	Izmijenjeni odjeljak u Smjernicama o
Kapitalne smjernice u sklopu drugog stupa	Glava 1.2. „Definicije” Glava 7.1. „Opća razmatranja” Glava 7.7.1. „Primjena P2G-a za postupanje s kvantitativnim rezultatima testiranja otpornosti na stres” Glava 7.8. „Sažetak nalaza i ocjena” (uključujući tablicu 8.) Glava 7.9. „Obavijest o bonitetnim zahtjevima” Glava 10.3. „Primjena kapitalnih mjera” Glava 10.7. „Reakcija nadzornog tijela ako P2G nije ispunjen” Glava 11.2. „Procjena SREP kapitala i bonitetni zahtjevi specifični za instituciju” Prilog 2. „Ključne značajke P2R-a i P2G-a i njihove razlike”
Nadzorno testiranje otpornosti na stres	Glava 1.1. „Predmet” Glava 1.2. „Definicije” Glava 12. „Nadzorno testiranje otpornosti na stres” Glava 13. „Završne odredbe i provedba”
Nadzorna procjena testiranja otpornosti institucija na stres	Glava 5.6.3. „Procjena testiranja otpornosti institucija na stres” Glava 10.5. „Primjena nadzornih mjera”
Usklađivanje nadzorne procjene IRRBB-a s revizijom Smjernica EBA-e o IRRBB-u	Glava 6.5. „Procjena kamatnog rizika koji proizlazi iz poslova koji se vode u knjizi pozicija kojima se ne trguje”
Okvir ocjenjivanja	Glava 1.2. „Definicije” Glava 2.2. „Ocjenjivanje u SREP-u” Glava 4.1., glava 5.1.1., glava 6.2.4., glava 6.3.4., glava 6.4.5., glava 6.5.4., glava 7.8., glava 8.5., glava 9.6. – „Sažetak nalaza i ocjena” Glava 6.1., glava 8.1. – „Opća razmatranja” Glava 10.2. „Ukupna procjena SREP-a” (uključujući tablicu 13.)
Izražavanje TSCR-a i OCR-a i obavještavanje institucija o nadzornim očekivanjima u pogledu kapitala	Glava 7.5. „Izražavanje kapitalnih zahtjeva” Glava 7.9. „Obavijest o bonitetnim zahtjevima”
Ostalo	Opća pojašnjenja dodana u odjeljak „Pozadina i obrazloženje” Glava 10.6. „Reakcija nadzornog tijela ako TSCR nije ispunjen” (novi odjeljak)

** Napomena: u ažuriranoj inačici izmijenjeni su brojevi određenih odjeljaka. Naslovi navedeni u ovoj tablici odnose se na novo označavanje brojeva u ažuriranoj inačici smjernica. Dodano je nekoliko novih odjeljaka.*

(59). Nadležna tijela trebala bi provesti prethodno navedene izmjene i dopune Smjernica i uključiti ih u svoje nadzorne procese i procedure do 1. siječnja 2019.